

Suvestinė redakcija nuo 2015-01-01 iki 2015-07-31

Įstatymas paskelbtas: Žin. 2006, Nr. [82-3260](#), i. k. 1061010ISTA000X-764

Nauja redakcija nuo 2014-11-01:

Nr. [XII-939](#), 2014-06-12, paskelbta TAR 2014-06-17, i. k. 2014-07685

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
GERIAMOJO VANDENS TIEKIMO IR NUOTEKŲ TVARKYMO
ĮSTATYMAS**

2006 m. liepos 13 d. Nr. X-764

Vilnius

**PIRMASIS SKIRSNIS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1 straipsnis. Įstatymo tikslas

Šio įstatymo tikslas – nustatyti geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų teikimo, geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo organizavimo ir planavimo bendruosius reikalavimus, kad būtų išvengta neigiamo poveikio žmonių sveikatai ir aplinkai, užtikrintas nepertraukiamas geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų teikimas, užtikrinta visuomenės poreikius atitinkanti geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtra ir sudarytos sąlygos fiziniais ir juridiniams asmenims gauti saugos ir kokybės reikalavimus atitinkantį geriamąjį vandenį ir nuotekų tvarkymo paslaugas.

2 straipsnis. Įstatymo paskirtis

Šis įstatymas reglamentuoja asmenų santykius, atsirandančius tiekiant geriamąjį vandenį, tvarkant nuotekas, kad būtų užtikrinta abonentų, geriamojo vandens tiekėjų ir nuotekų tvarkytojų, nuotekų tvarkymo paslaugas teikiančių asmenų teisėtų interesų apsauga ir ginamos vartotojų teisės.

3 straipsnis. Pagrindinės šio įstatymo sąvokos

1. **Abonentas** – fizinis arba juridinis asmuo, Lietuvos Respublikoje įsteigtas užsienio valstybės juridinio asmens ar kitos organizacijos padalinys, perkantys geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo paslaugas verslo reikmėms ar ūkinei veiklai vykdyti ir su geriamojo vandens tiekėju ir nuotekų tvarkytoju ir (arba) paviršinių nuotekų tvarkytoju sudarę geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo viešąją sutartį arba, jeigu sutartis nesudaryta, teisės aktų nustatyta tvarka prijungę nuosavybės teise ar bendrosios dalinės nuosavybės teise priklausančias ar kitaip valdomas ir (arba) naudojamas geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų

išleidimo komunikacijas, geriamojo vandens naudojimo ir (arba) nuotekų tvarkymo įrenginius prie geriamojo vandens tiekėjui ir (arba) nuotekų tvarkytojui nuosavybės teise priklausančios ar kitaip valdomos ir (arba) naudojamos geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo infrastruktūros ar išleidžiantys paviršines nuotekas į šių nuotekų tvarkytojo paviršinių nuotekų tvarkymo sistemas.

2. **Asmuo** – Lietuvos Respublikos ar užsienio valstybės fizinis asmuo, Lietuvos Respublikoje įsteigtas juridinis asmuo, užsienio valstybės juridinis asmuo arba organizacija ar jų padalinys.

3. **Atsiskaitomieji geriamojo vandens apskaitos prietaisai** – abonentų ir (ar) vartotojų sunaudoto geriamojo vandens kiekio matavimo priemonės, pagal kurių rodmenis atsiskaitoma su geriamojo vandens tiekėju ir nuotekų tvarkytoju už sunaudotą geriamąjį vandenį.

4. **Atsiskaitomieji nuotekų apskaitos prietaisai** – abonentų ir (ar) vartotojų išleistų nuotekų kiekio matavimo priemonės, pagal kurių rodmenis atsiskaitoma su geriamojo vandens tiekėju ir nuotekų tvarkytoju už išleistas nuotekas (išskyrus paviršines nuotekas).

5. **Bazinis nuotekų užterštumas** – nuotekų teršalų koncentracija, atitinkanti didžiausią leidžiamą buitinių ir paviršinių nuotekų teršalų koncentraciją.

6. **Garantinis geriamojo vandens tiekėjas ir nuotekų tvarkytojas** – savivaldybės institucija, vykdanči garantinį geriamojo vandens tiekimą ir (arba) nuotekų tvarkymą, kai viešajam geriamojo vandens tiekėjui ir nuotekų tvarkytojui sustabdomas ar panaikinamas veiklos licencijos galiojimas.

7. **Garantinis geriamojo vandens tiekimas ir (arba) nuotekų tvarkymas** – geriamojo vandens tiekimas ir (arba) nuotekų tvarkymas, vykdomas savivaldybės institucijos, kai viešajam geriamojo vandens tiekėjui ir nuotekų tvarkytojui sustabdomas ar panaikinamas veiklos licencijos galiojimas.

8. **Geriamojo vandens tiekėjas ir nuotekų tvarkytojas** – juridinis asmuo, teisės aktų nustatyta tvarka tiekiantis geriamąjį vandenį ir (arba) teikiantis nuotekų tvarkymo paslaugas ir turintis geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo licenciją.

9. **Geriamojo vandens tiekimas** – geriamojo vandens tiekėjo ir nuotekų tvarkytojo vykdoma veikla, apimanti technines, organizacines ir ekonomines priemones, reikalingas geriamajam vandeniui išgauti, ruošti, pristatyti ir parduoti abonentams ir (ar) vartotojams.

10. **Geriamojo vandens tiekimo infrastruktūra** – statinių, įrenginių ir komunikacijų kompleksas (vandens ėmimo, gerinimo įrenginiai, siurblynės, vamzdynai, šuliniai, atsiskaitomieji geriamojo vandens ir nuotekų apskaitos prietaisai, jų plombos ir kiti objektai) geriamajam vandeniui išgauti, ruošti, laikyti, tiekti ir geriamojo vandens apskaitai tvarkyti. Ši sąvoka neapima vartotojams ir abonentams nuosavybės teise priklausančios ar kitaip valdomos ir (arba) naudojamos

geriamojo vandens tiekimo infrastruktūros.

11. Geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo viešoji sutartis – geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo sutartis, kurią viešasis geriamojo vandens tiekėjas ir nuotekų tvarkytojas teisės aktų nustatyta tvarka privalo sudaryti su visais asmenimis, kurie kreipiasi.

12. Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros planas – savivaldybės lygmens specialiojo teritorijų planavimo dokumentas, kuriame nustatomos viešojo geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo teritorijos, geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros kryptys.

13. Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų bazinė kaina – trejų metų reguliavimo laikotarpiui nustatyta geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų (išskyrus paviršines nuotekas) tvarkymo paslaugų kaina, apskaičiuota pagal Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos patvirtintą Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų kainų nustatymo metodiką, antraisiais ir trečiaisiais jos galiojimo metais taikoma perskaičiuojant geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo paslaugų kainą.

14. Geriamojo vandens tiekimo ir vartojimo riba – geriamojo vandens tiekimo infrastruktūros vieta, kurioje baigiasi abonentui ar vartotojui nuosavybės teise priklausančio ar kitaip valdomo ir (arba) naudojamo turto riba (vandentiekio šulinys, sklypo riba ar statinio ar daugiabučio namo įvadas, atsižvelgiant į abonentų ir vartotojų kategoriją) ir prasideda geriamojo vandens tiekėjui ir nuotekų tvarkytojui nuosavybės teise priklausanči ar kitaip valdoma ir (arba) naudojama geriamojo vandens tiekimo infrastruktūra ir kurioje geriamojo vandens tiekėjas ir nuotekų tvarkytojas perduoda saugos ir kokybės reikalavimus atitinkantį geriamąjį vandenį abonentui ir (ar) vartotojui.

15. Individualusis geriamojo vandens išgavimas ir naudojimas – teisės aktų nustatyta tvarka geriamojo vandens ėmimas iš požeminio vandens telkinių nuosavybės teise ar kitaip valdomais ir (arba) naudojamais įrenginiais ir naudojimas asmeninėms, šeimos, namų ūkio reikmėms arba ūkinei komercinei veiklai vykdyti. Individualiai išgautas geriamasis vanduo negali būti skiriamas viešosioms geriamojo vandens tiekimo paslaugoms teikti.

16. Individualusis nuotekų tvarkymas – teisės aktų nustatyta tvarka namų ūkio nuotekų arba nuotekų, susidarančių vykdant ūkinę komercinę veiklą, išleidimas į nuosavybės teise ar kitaip valdomus ir (arba) naudojamus nuotekų kaupimo ar valymo įrenginius, nuotekų valymas, išleidimas į aplinką, valant nuotekas susidariusių atliekų (dumblo), sukauptų nuotekų perdavimas nuotekų transportavimo paslaugas teikiančiam asmeniui.

17. Nepertraukiamas geriamojo vandens tiekimas ir (arba) nuotekų tvarkymas – nuolatinis geriamojo vandens tiekimas ir (arba) nuotekų (išskyrus paviršines nuotekas) tvarkymas

laikantis teisės aktuose numatytą kiekio, slėgio, reguliarumo ir kokybės reikalavimų, taip pat Geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo viešosios sutarties standartinių sąlygų.

18. **Nuotekos** – buityje, ūkio ar gamybinėje veikloje naudotas vanduo, taip pat kritulių ir kitoks (nuo teritorijų dangos ar transporto priemonių plovimo ir panašiai, išskyrus vandenį iš žaliųjų plotų, kuriuose neįrengta vandens surinkimo infrastruktūra, ir žemės ūkio naudmenų) vanduo, kurį asmuo teisės aktų nustatyta tvarka išleidžia į aplinką tam skirtais inžineriniais įrenginiais ar kitaip arba atiduoda tvarkyti.

19. **Nuotekų atidavimo riba** – nuotekų tvarkymo infrastruktūros vieta, kurioje baigiasi abonentui ar vartotojui nuosavybės teise priklausančio ar kitaip valdomo ir (arba) naudojamo turto riba (nuotekų priėmimo šulinys, nuotekų siurblinė (esant slėginei nuotekų linijai), individualaus namo nuotekų valykla, sklypo riba ar statinio ar daugiabučio namo nuotekų išvadas, atsižvelgiant į abonentų ir vartotojų kategoriją) ir prasideda geriamojo vandens tiekėjui ir (arba) nuotekų tvarkytojui nuosavybės teise priklausanči ar kitaip valdoma arba naudojama nuotekų tvarkymo infrastruktūra ir kurioje abonto ir (ar) vartotojo išleidžiamos nuotekos atiduodamos geriamojo vandens tiekėjui ir (arba) nuotekų tvarkytojui ir pastarajam tenka atsakomybė už jų tvarkymą.

20. **Nuotekų transportavimo paslaugų teikimas** – teisės aktų nustatyta tvarka vykdomas individualiųjų nuotekų surinkimas, transportavimas ir išleidimas į geriamojo vandens tiekėjui ir (arba) nuotekų tvarkytojui nuosavybės teise priklausančią ar kitaip valdomą ir (arba) naudojamą nuotekų tvarkymo infrastruktūrą.

21. **Nuotekų tvarkymas** – teisės aktų nustatyta tvarka vykdomas nuotekų surinkimas, laikymas, transportavimas, valymas, apskaita, tyrimas, išleidimas į aplinką ir (ar) valant susidariusių atliekų (dumblo) tvarkymas.

22. **Nuotekų tvarkymo infrastruktūra** – statinių, įrenginių ir komunikacijų kompleksas, atskiros komplekso dalys, skirtos nuotekoms surinkti, laikyti, transportuoti, valyti, tirti ir jų apskaitai tvarkyti. Ši sąvoka neapima vartotojams ir abonentams nuosavybės teise priklausančios ar kitaip valdomos ir (arba) naudojamos nuotekų tvarkymo infrastruktūros.

23. **Nuotekų tvarkymo paslaugų teikimas** – geriamojo vandens tiekėjo ir nuotekų tvarkytojo vykdomas abonentų ir (ar) vartotojų nuotekų tvarkymas pagal sutartį arba, jeigu sutartis nesudaryta, nuotekų tvarkymas pagal Geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo viešosios sutarties standartines sąlygas, kai abonentų ar vartotojų nuotekų šalinimo įrenginiai prijungti prie nuotekų tvarkymo infrastruktūros, kurią naudoja geriamojo vandens tiekėjas ir nuotekų tvarkytojas ar paviršinių nuotekų tvarkytojas.

24. **Nuotekų valymo kaina už padidėjusią ir savitąją nuotekų taršą** – konkretiems abonentams apskaičiuota papildoma kaina už nuotekų valymą, kai abonentų nuotekų teršalų koncentracijos yra didesnės už nustatytas bazines koncentracijas ir (ar) kurių sudėtyje yra savitosios

nuotekų taršos komponentų.

25. Paviršinės nuotekos – ant urbanizuotos teritorijos paviršiaus (išskyrus žaliuosius plotus, kuriuose neįrengta vandens surinkimo infrastruktūra, ir žemės ūkio naudmenas) patenkantis kritulių ir kitoks (nuo teritorijų dangos ar transporto priemonių plovimo ir panašiai) vanduo, kurį teritorijos valdytojas (abonentas), naudodamas paviršinių nuotekų tvarkymo sistemas, surenka ir pašalina į aplinką arba išleidžia į kitiems asmenims priklausančias nuotekų tvarkymo sistemas (perduoda paviršinių nuotekų tvarkytojui).

26. Paviršinių nuotekų atidavimo riba – paviršinių nuotekų tvarkymo infrastruktūros vieta, kurioje baigiasi abonentui nuosavybės teise priklausančio ar kitaip valdomo ir (arba) naudojamo nekilnojamojo turto riba (sklypo riba) ir prasideda paviršinių nuotekų tvarkytojui nuosavybės teise priklausanči ar kitaip valdoma ir (arba) naudojama paviršinių nuotekų tvarkymo infrastruktūra ir kurioje abonto paviršinės nuotekos atiduodamos paviršinių nuotekų tvarkytojui ir pastarajam tenka atsakomybė už jų tvarkymą.

27. Paviršinių nuotekų tvarkymo paslaugų bazinė kaina – trejų metų reguliavimo laikotarpiui abonentams nustatyta paviršinių nuotekų tvarkymo paslaugų kaina, apskaičiuota pagal Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos patvirtintą Paviršinių nuotekų tvarkymo paslaugų kainų nustatymo metodiką, antraisiais ir trečiaisiais jos galiojimo metais taikoma perskaičiuojant paviršinių nuotekų tvarkymo paslaugų kainą.

28. Paviršinių nuotekų tvarkytojas – savivaldybės kontroliuojama įmonė, šio įstatymo nustatyta tvarka įgijusi teisę ir pareigą tvarkyti paviršines nuotekas savivaldybės teritorijoje.

29. Regioninis viešasis geriamojo vandens tiekėjas ir nuotekų tvarkytojas (toliau – regioninis viešasis geriamojo vandens tiekėjas) – viešasis geriamojo vandens tiekėjas ir nuotekų tvarkytojas, teikiantis paslaugas daugiau kaip vienos viešojo geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo regione esančios savivaldybės viešojo geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo teritorijoje.

30. Savitoji nuotekų tarša – teršiančių medžiagų, kurių bazinė koncentracija, vadovaujantis Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos patvirtintu Nuotekų valymo kainos už padidėjusią ir savitąją taršą skaičiavimo tvarkos aprašu, nebuvo nustatyta ir kurių koncentracija viršija Nuotekų tvarkymo reglamente nustatytas ribines koncentracijas medžiagų, išleidžiamų į geriamojo vandens tiekėjo ir nuotekų tvarkytojo nuotekų surinkimo sistemą, ir didžiausias leidžiamas koncentracijas medžiagų, išleidžiamų į gamtinę aplinką, buvimas į geriamojo vandens tiekėjo ir nuotekų tvarkytojo naudojamą nuotekų tvarkymo infrastruktūrą išleidžiamose nuotekose.

31. Urbanizuotos teritorijos paviršiaus valdytojas – abonentas, nuosavybės teise valdantis ar kitaip naudojantis teritoriją, kurioje susidaro paviršinės nuotekos.

32. **Vartotojas** – fizinis asmuo, perkantis geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo paslaugas ne verslo, bet asmeninėms, šeimos ar namų ūkio reikmėms ir sudaręs geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo viešąją sutartį arba, jeigu sutartis nesudaryta, teisės aktų nustatyta tvarka prijungęs nuosavybės teise ar bendrosios dalinės nuosavybės teise priklausančias ar kitaip valdomas ir (arba) naudojamas geriamojo vandens tiekimo ir (ar) nuotekų išleidimo komunikacijas, geriamojo vandens naudojimo ir (arba) nuotekų tvarkymo įrenginius prie geriamojo vandens tiekėjui ir (arba) nuotekų tvarkytojui nuosavybės teise priklausančios ar kitaip valdomos ir (arba) naudojamos geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo infrastruktūros.

33. **Viešasis geriamojo vandens tiekėjas ir nuotekų tvarkytojas** – valstybės ar savivaldybės (savivaldybių) kontroliuojama įmonė.

34. **Viešasis geriamojo vandens tiekimas ir (arba) nuotekų tvarkymas** – geriamojo vandens tiekimas ir (arba) nuotekų tvarkymo paslaugų teikimas viešojo geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo teritorijoje ir (arba) viešojo geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo regione.

35. **Viešojo geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo regionas** (toliau – viešojo geriamojo vandens tiekimo regionas) – teritorija, atitinkanti Lietuvos Respublikos teritorijos administracinių vienetų ir jų ribų įstatyme nustatytą Lietuvos Respublikos teritorijos aukštesnįjį administracinį vienetą – apskritį ir jos ribas, kurioje savivaldybės institucijos privalo organizuoti ir užtikrinti viešąjį geriamojo vandens tiekimą ir nuotekų tvarkymą.

36. **Viešojo geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo teritorija** (toliau – viešojo geriamojo vandens tiekimo teritorija) – šio įstatymo 12 straipsnyje nustatyta tvarka paskirtas plotas, kuriame savivaldybės institucijos privalo organizuoti ir užtikrinti viešąjį geriamojo vandens tiekimą ir nuotekų tvarkymą.

37. Kitos šio įstatymo sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatyme, Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatyme (toliau – Atliekų tvarkymo įstatymas), Lietuvos Respublikos geriamojo vandens įstatyme (toliau – Geriamojo vandens įstatymas), Lietuvos Respublikos paslaugų įstatyme (toliau – Paslaugų įstatymas), Lietuvos Respublikos strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įmonių ir įrenginių bei kitų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių įstatyme, Lietuvos Respublikos statybos įstatyme (toliau – Statybos įstatymas), Lietuvos Respublikos teritorijos administracinių vienetų ir jų ribų įstatyme, Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatyme (toliau – Teritorijų planavimo įstatymas), Lietuvos Respublikos turto ir verslo vertinimo pagrindų įstatyme (toliau – Turto ir verslo vertinimo pagrindų įstatymas), Lietuvos Respublikos vandens įstatyme (toliau – Vandens įstatymas), Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatyme (toliau – Viešųjų pirkimų įstatymas).

ANTRASIS SKIRSNIS

GERIAMOJO VANDENS TIEKIMO IR NUOTEKŲ TVARKYMO REGULIAVIMAS

4 straipsnis. Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo reguliavimo institucijos

Geriamojo vandens tiekimą, nuotekų tvarkymą, geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų teikimą pagal kompetenciją teisės aktų nustatyta tvarka reguliuoja:

- 1) Lietuvos Respublikos Vyriausybė (toliau – Vyriausybė);
- 2) Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija (toliau – Aplinkos ministerija);
- 3) Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija (toliau – Sveikatos apsaugos ministerija);
- 4) Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba;
- 5) Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija;
- 6) savivaldybių institucijos;
- 7) Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba.

5 straipsnis. Vyriausybės kompetencija geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo reguliavimo srityje

Vyriausybė:

- 1) formuoja geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo valstybinio reguliavimo politiką;
- 2) tvirtina Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo licencijavimo taisykles;
- 3) tvirtina Geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo viešosios sutarties standartines sąlygas;
- 4) tvirtina Atsiskaitymo už patiektą geriamąjį vandenį ir suteiktas nuotekų tvarkymo paslaugas tvarkos aprašą;
- 5) tvirtina Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros objektų išpirkimo tvarkos aprašą;
- 6) atlieka kitas teisės aktų nustatytas funkcijas.

6 straipsnis. Aplinkos ministerijos kompetencija geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo reguliavimo srityje

Aplinkos ministerija:

- 1) tvirtina teisės aktus, nustatančius geriamojo vandens išgavimo, naudojimo ir nuotekų

tvarkymo aplinkosaugos reikalavimus, prižiūri, kaip šie reikalavimai įgyvendinami;

2) tvirtina Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros planų rengimo taisykles;

3) nustato išgauto geriamojo vandens, išleidžiamų nuotekų ir teršalų apskaitos tvarką;

4) tvirtina Geriamojo vandens tiekėjų ir nuotekų tvarkytojų veiklos planų rengimo taisykles;

5) nustato Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų kokybės reikalavimus;

6) tvirtina Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros naudojimo ir priežiūros taisykles;

7) tvirtina Nuotekų tvarkymo reglamentą ir Paviršinių nuotekų tvarkymo reglamentą;

8) nustato Naujų abonentų ir vartotojų prijungimo prie geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros reikalavimus;

9) tvirtina Nuotekų kaupimo rezervuarų ir septikų įrengimo, eksploatavimo ir kontrolės tvarkos aprašą;

10) tvirtina Gręžinių geriamajam vandeniui tiekti projektavimo, įrengimo, konservavimo ir likvidavimo tvarkos aprašą;

11) koordinuoja finansinės paramos iš valstybės biudžeto, Europos Sąjungos fondų ir kitų finansavimo šaltinių skyrimą geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros renovacijai ir plėtrai;

12) koordinuoja kitų valstybės ir savivaldybių institucijų veiklą, kad būtų įgyvendinti šio įstatymo reikalavimai;

13) atlieka kitas teisės aktų nustatytas funkcijas.

7 straipsnis. Sveikatos apsaugos ministerijos kompetencija geriamojo vandens tiekimo reguliavimo srityje

Sveikatos apsaugos ministerija:

1) nustato visuomenės sveikatos saugos ir kokybės reikalavimus geriamajam vandeniui;

2) atlieka kitas teisės aktų nustatytas funkcijas.

8 straipsnis. Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos kompetencija geriamojo vandens tiekimo reguliavimo srityje

Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba:

1) Geriamojo vandens įstatymo nustatyta tvarka atlieka valstybinę geriamojo vandens saugos ir kokybės kontrolę;

2) nagrinėja abonentų ir vartotojų skundus dėl geriamojo vandens saugos ir kokybės;

3) atlieka kitas teisės aktų nustatytas funkcijas.

9 straipsnis. Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos kompetencija geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo reguliavimo srityje

Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija:

- 1) tvirtina Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų kainų nustatymo metodiką ir prižiūri, kaip ji taikoma;
- 2) tvirtina Paviršinių nuotekų tvarkymo paslaugų kainų nustatymo metodiką ir prižiūri, kaip ji taikoma;
- 3) derina geriamojo vandens tiekėjų ir nuotekų tvarkytojų tiekiamo geriamojo vandens ir teikiamų nuotekų tvarkymo paslaugų kainas ir prižiūri, kaip jos taikomos;
- 4) derina paviršinių nuotekų tvarkymo paslaugų kainas ir prižiūri, kaip jos taikomos;
- 5) turi teisę savo sprendimu vienašališkai nustatyti geriamojo vandens tiekėjui ir nuotekų tvarkytojui, paviršinių nuotekų tvarkytojui geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų kainas, paviršinių nuotekų tvarkymo paslaugų kainas šio įstatymo 34 straipsnio 15 ir 16 dalyse nurodytais atvejais;
- 6) nustato su viešojo geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo veikla susijusių sąnaudų ir būtinųjų sąnaudų apskaitos taisyklės ir su sąnaudų apskaita susijusių reikalavimų sąvadą;
- 7) vadovaudamasi Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo licencijavimo taisyklėmis, išduoda geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo licencijas, jas registruoja, įspėja apie galimą licencijos galiojimo sustabdymą ir (arba) panaikinimą, panaikina licencijų galiojimą, sustabdo licencijų galiojimą, panaikina licencijų galiojimo sustabdymą, prižiūri, kaip laikomasi licencijuojamos veiklos sąlygų;
- 8) nustato laikino atjungimo nuo (prijungimo prie) geriamojo vandens tiekimo tinklų paslaugų kainų nustatymo metodiką ir prižiūri, kaip ji taikoma;
- 9) išankstinio ginčų sprendimo ne teisme tvarka nagrinėja geriamojo vandens tiekėjų, nuotekų tvarkytojų, paviršinių nuotekų tvarkytojų, nuotekų transportavimo paslaugas teikiančių asmenų, abonentų ir vartotojų ginčus dėl geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų kainų, paviršinių nuotekų tvarkymo kainų, nuotekų transportavimo paslaugų kainų, laikino atjungimo nuo (prijungimo prie) geriamojo vandens tiekimo tinklų paslaugų kainų ir jų taikymo;
- 10) nustato baudų skyrimo taisyklės, skiria baudas už šio įstatymo nuostatų pažeidimus;
- 11) tvirtina Geriamojo vandens tiekėjų ir nuotekų tvarkytojų technologinio, finansinio ir vadybinio pajėgumų vertinimo tvarkos aprašą;
- 12) tvirtina Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo apskaitos atskyrimo taisyklės ir su apskaitos atskyrimu susijusių reikalavimų sąvadą;
- 13) tvirtina Geriamojo vandens tiekėjo ir nuotekų tvarkytojo informacijos teikimo taisyklės;

14) tvirtina Garantinio geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo vykdymo tvarkos ir sąlygų aprašą;

15) tvirtina Nuotekų valymo kainos už padidėjusią ir savitąją taršą skaičiavimo tvarkos aprašą ir prižiūri, kaip jis taikomas;

16) tvirtina Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų lyginamosios analizės aprašą;

17) kiekvienais metais iki gruodžio 31 dienos įvertina, ar nustatytas naujas kainas vartotojų mokama suma už geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo paslaugas neviršys 4 procentų vidutinių mėnesio šeimos pajamų;

18) atlieka kitas teisės aktų nustatytas funkcijas.

10 straipsnis. Savivaldybių institucijų kompetencija geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo reguliavimo srityje

Savivaldybių:

1) tarybos tvirtina geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų (išskyrus paviršines nuotekas) tvarkymo infrastruktūros plėtros planus;

2) tarybos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros planuose nustato viešojo geriamojo vandens tiekimo teritorijų ribas;

3) tarybos paskiria viešuosius geriamojo vandens tiekėjus ir nuotekų tvarkytojus ir paveda viešojo geriamojo vandens tiekimo teritorijose vykdyti viešąjį geriamojo vandens tiekimą ir nuotekų tvarkymą;

4) tarybos paskiria paviršinių nuotekų tvarkytojus ir paveda savivaldybių teritorijose vykdyti paviršinių nuotekų tvarkymą;

5) tarybos tvirtina viešųjų geriamojo vandens tiekėjų ir nuotekų tvarkytojų, paviršinių nuotekų tvarkytojų veiklos planus;

6) tarybos, vadovaudamosi Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos nustatyta Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų kainų nustatymo metodika, nustato geriamojo vandens tiekėjų ir nuotekų tvarkytojų tiekiamo geriamojo vandens ir teikiamų nuotekų tvarkymo paslaugų kainas;

7) tarybos, vadovaudamosi Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos nustatyta Paviršinių nuotekų tvarkymo paslaugų kainų nustatymo metodika, nustato paviršinių nuotekų tvarkymo paslaugų kainas;

8) tarybos organizuoja geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros objektų, būtinų viešajam geriamojo vandens tiekimui ir nuotekų tvarkymui, perdavimą ar naudojimą;

9) tarybos ar jų įgaliotos institucijos, vadovaudamosi šiuo įstatymu ir kitais teisės aktais, organizuoja geriamojo vandens tiekimą, paviršinių nuotekų tvarkymą, geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų teikimą savivaldybės teritorijoje;

10) administracijų direktoriai vykdo viešajam geriamojo vandens tiekimui skirtos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros savininko arba savivaldybės (savivaldybių) kontroliuojamų įmonių, kurioms priklauso ši infrastruktūra, dalyvio teises ir pareigas;

11) administracijų direktoriai ar jų įgalioti asmenys prižiūri viešųjų geriamojo vandens tiekėjų ir nuotekų tvarkytojų, paviršinių nuotekų tvarkytojų veiklos ir plėtros planų vykdymą;

12) administracijų direktoriai ar jų įgalioti asmenys koordinuoja ir prižiūri geriamojo vandens tiekimą, paviršinių nuotekų tvarkymą, geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų teikimą savivaldybės teritorijoje;

13) administracijų direktoriai ar jų įgalioti asmenys užtikrina vandenviečių apsaugos zonų steigimą teisės aktų nustatyta tvarka;

14) administracijų direktoriai ar jų įgalioti asmenys teritorijų planavimo procedūrų metu prižiūri, kad geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros objektai ir jų sanitarinės apsaugos zonos būtų išdėstyti komunikacijų koridoriuose arba būtų užtikrintos galimybės naudotis servituto teise, kai reikia prižiūrėti, keisti ir kitaip naudoti geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros objektus;

15) administracijų direktoriai ar jų įgalioti asmenys teikia informaciją apie šio įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų reikalavimų įgyvendinimą ir informuoja visuomenę apie geriamojo vandens tiekėjus ir nuotekų tvarkytojus, paviršinių nuotekų tvarkytojus, tiekiamo geriamojo vandens ir teikiamų nuotekų (įskaitant paviršines nuotekas) tvarkymo paslaugų kokybę, sąlygas ir kainas;

16) administracijų direktoriai ar jų įgalioti asmenys vykdo garantinį geriamojo vandens tiekimą ir nuotekų tvarkymą, kai viešajam geriamojo vandens tiekėjui ir nuotekų tvarkytojui sustabdomas ar panaikinamas veiklos licencijos galiojimas;

17) institucijos atlieka kitas teisės aktų nustatytas funkcijas.

11 straipsnis. Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos kompetencija geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo reguliavimo srityje

Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba:

1) išankstinio ginčų sprendimo ne teisme tvarka nagrinėja vartotojų ginčus ir skundus dėl geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo sutarčių nesąžiningų sąlygų taikymo, geriamojo vandens ir nuotekų apskaitos, vandentiekio avarijų, geriamojo vandens tiekimo nutraukimo, sustabdymo ar ribojimo ir sąskaitų pateikimo;

2) pagal kompetenciją dalyvauja derinant Geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo viešosios sutarties standartines sąlygas;

3) atlieka kitas teisės aktuose nustatytas funkcijas ginant vartotojų teises geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo srityje.

TREČIASIS SKIRSNIS

GERIAMOJO VANDENS TIEKIMO IR NUOTEKŲ TVARKYMO PLANAVIMAS IR ORGANIZAVIMAS

12 straipsnis. Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo planavimas

1. Savivaldybių institucijos, vykdydamos teisės aktuose nustatytus reikalavimus, planuoja geriamojo vandens tiekimą ir nuotekų tvarkymą, geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtrą savo teritorijose ir viešojo geriamojo vandens tiekimo regionuose rengdamos šio straipsnio 2 dalyje nurodytą tikslą atitinkančius geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros planus ir juose nustatydamos viešojo geriamojo vandens tiekimo teritorijas. Paviršinių nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtra numatoma vietovės lygmens teritorijų planavimo dokumentuose.

2. Savivaldybių institucijos, rengdamos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros planus ir juose nustatydamos viešojo geriamojo vandens tiekimo teritorijas, turi siekti, kad ne mažiau kaip 95 procentai savivaldybės viešojo geriamojo vandens tiekimo teritorijos gyventojų gautų saugos ir kokybės reikalavimus atitinkantį geriamąjį vandenį ir nuotekų tvarkymo paslaugas arba turėtų galimybę individualiai apsirūpinti geriamuoju vandeniu ir (arba) individualiai tvarkyti nuotekas.

3. Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros planai rengiami ir derinami vadovaujantis Teritorijų planavimo įstatymu, Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros planų rengimo taisyklėmis.

4. Į savivaldybės viešojo geriamojo vandens tiekimo teritoriją įtraukiama savivaldybės teritorija (gyvenamosios vietovės, pavieniai gyvenamieji namai, kiti pastatai), kurioje:

1) geriamuoju vandeniu aprūpinama ne mažiau kaip 50 asmenų, deklaravusių gyvenamąją vietą šioje vietovėje;

2) yra savivaldybei arba savivaldybės (savivaldybių) kontroliuojamai įmonei priklausanti naudoti tinkama geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo infrastruktūra;

3) gyventojai dėl geriamojo vandens išteklių trūkumo, aplinkosaugos reikalavimų, ekonominių ar kitų priežasčių negali individualiai išgauti saugos ir kokybės reikalavimus atitinkančio geriamojo vandens ir individualiai tvarkyti nuotekų.

13 straipsnis. Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo organizavimas

1. Geriamojo vandens tiekimą, nuotekų, paviršinių nuotekų tvarkymą savivaldybės teritorijoje ir viešojo geriamojo vandens tiekimo regione organizuoja savivaldybių institucijos.

2. Savivaldybės viešojo geriamojo vandens tiekimo teritorijoje, nustatytoje pagal šio įstatymo 12 straipsnio nuostatas, viešąjį geriamojo vandens tiekimą ir (arba) nuotekų (išskyrus paviršines nuotekas) tvarkymą vykdo viešasis geriamojo vandens tiekėjas ir nuotekų tvarkytojas. Savivaldybės viešojo geriamojo vandens tiekimo teritorijoje kitas (ne viešasis) geriamojo vandens tiekėjas ir (arba) nuotekų tvarkytojas gali tiekti geriamąjį vandenį ir (arba) teikti nuotekų tvarkymo paslaugas šio straipsnio 4 dalyje numatytais atvejais. Kai viešajam geriamojo vandens tiekėjui ir nuotekų tvarkytojui dėl šio įstatymo 29 ir 30 straipsniuose nurodytų priežasčių sustabdomas ar panaikinamas licencijos galiojimas ir šis viešasis geriamojo vandens tiekėjas ir nuotekų tvarkytojas negali vykdyti viešojo geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo, šio įstatymo 14 straipsnyje nustatyta tvarka paskiriamas kitas viešasis geriamojo vandens tiekėjas ir nuotekų tvarkytojas.

3. Savivaldybės teritorijoje paviršines nuotekas savivaldybės tarybos sprendimu tvarko viešasis geriamojo vandens tiekėjas ir nuotekų tvarkytojas arba kita savivaldybės kontroliuojama įmonė. Paviršinės nuotekos tvarkomos vadovaujantis Paviršinių nuotekų tvarkymo reglamentu. Paviršinių nuotekų tvarkytojai turi atitikti šiuos reikalavimus:

- 1) teisės aktų nustatyta tvarka turėti leidimą tvarkyti paviršines nuotekas;
- 2) nuosavybės teise ar kitaip teisėtai valdyti ir (arba) naudoti paviršinių nuotekų tvarkymui reikalingą infrastruktūrą toje savivaldybės teritorijoje, kurioje planuoja teikti paviršinių nuotekų tvarkymo paslaugas.

4. Savivaldybės viešojo geriamojo vandens tiekimo teritorijoje kitas (ne viešasis) geriamojo vandens tiekėjas ir (arba) nuotekų tvarkytojas gali tiekti geriamąjį vandenį ir (arba) teikti nuotekų tvarkymo paslaugas tik tuo atveju, jeigu tiekė geriamąjį vandenį ir (arba) teikė nuotekų tvarkymo (išskyrus paviršines nuotekas) paslaugas iki viešojo geriamojo vandens tiekimo teritorijos nustatymo, jo tiekiamas geriamasis vanduo ir (arba) teikiamos nuotekų tvarkymo paslaugos atitinka teisės aktų reikalavimus ir jis turi geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo licenciją, išduotą pagal šio įstatymo 27 straipsnio reikalavimus.

5. Viename viešojo geriamojo vandens tiekimo regione esančios savivaldybės gali siekti, kad viešojo geriamojo vandens tiekimo regione šio įstatymo ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka būtų paskirtas regioninis viešasis geriamojo vandens tiekėjas.

6. Viešasis geriamojo vandens tiekėjas ir nuotekų tvarkytojas ar šio straipsnio 2 dalyje

nurodytu atveju paskirtas kitas viešasis geriamojo vandens tiekėjas ir nuotekų tvarkytojas turi tiekti geriamąjį vandenį, teikti nuotekų tvarkymo paslaugas savivaldybės viešojo geriamojo vandens tiekimo teritorijoje, išskyrus jos dalis, kuriose pagal šio straipsnio 10 dalį teikiamos nuotekų tvarkymo paslaugos ar vykdomas teisės aktų reikalavimus atitinkantis individualusis geriamojo vandens išgavimas, naudojimas ir (ar) individualusis nuotekų tvarkymas.

7. Savivaldybės institucija gali inicijuoti savivaldybės kontroliuojamo geriamojo vandens tiekėjo ir nuotekų tvarkytojo sujungimą reorganizavimo būdu su kitos tame pačiame viešojo geriamojo vandens tiekimo regione esančios savivaldybės kontroliuojamu geriamojo vandens tiekėju ir nuotekų tvarkytoju, kai:

1) geriamojo vandens tiekėjo ir nuotekų tvarkytojo veikla neatitinka Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos patvirtintame Geriamojo vandens tiekėjų ir nuotekų tvarkytojų technologinio, finansinio ir vadybinio pajėgumų vertinimo tvarkos apraše nustatytų kriterijų;

2) vartotojų per kalendorinius metus kiekvieną mėnesį mokama suma už geriamojo vandens tiekėjo ir (arba) nuotekų tvarkytojo suteiktas geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo paslaugas viršija 4 procentus vidutinių mėnesio šeimos pajamų. Toks vertinimas atliekamas atsižvelgiant į savivaldybės teritorijoje gyvenančių asmenų vidutinės mėnesio šeimos pajamas ir vartotojų per mėnesį mokamų lėšų už geriamojo vandens tiekėjo ir (arba) nuotekų tvarkytojo suteiktas geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo paslaugas sumą.

8. Savivaldybių institucijos gali inicijuoti jų geriamojo vandens tiekėjų ir nuotekų tvarkytojų sujungimą, jeigu yra kitų aplinkybių, susijusių su geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo efektyvumo didinimu, savivaldybių tarybų sprendimu, vadovaudamasi šio įstatymo 14 straipsnio 1 dalyje nustatyta tvarka.

9. Geriamojo vandens tiekėjų ir nuotekų tvarkytojų veiklos, šio įstatymo 17 straipsnyje nurodytų principų įgyvendinimo vertinimą ir vertinimą, ar nustačius naujas kainas vartotojų mokama suma už paslaugas neviršys 4 procentų vidutinių mėnesio šeimos pajamų, atitinkamoje savivaldybėje kiekvienais metais iki kalendorinių metų gruodžio 31 dienos atlieka Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija, vadovaudamasi Geriamojo vandens tiekėjų ir nuotekų tvarkytojų technologinio, finansinio ir vadybinio pajėgumų vertinimo tvarkos aprašo ir Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų kainų nustatymo metodikos nuostatomis. Apie atliktą vertinimą Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija per 10 darbo dienų informuoja atitinkamą savivaldybę ir Aplinkos ministeriją.

10. Geriamojo vandens tiekimą ir nuotekų tvarkymą savivaldybės teritorijoje, nepriskirtoje viešojo geriamojo vandens tiekimo teritorijai, gali vykdyti ir viešasis geriamojo vandens tiekėjas ir nuotekų tvarkytojas, ir kitas geriamojo vandens tiekėjas ir nuotekų tvarkytojas, šio įstatymo nustatyta tvarka įgijęs teisę tiekti geriamąjį vandenį ir teikti nuotekų tvarkymo paslaugas. Viešojo

geriamojo vandens tiekimo teritorijai nepriskirtoje teritorijoje ir viešasis geriamojo vandens tiekėjas ir nuotekų tvarkytojas, ir kitas geriamojo vandens tiekėjas ir nuotekų tvarkytojas turi vienodas teises ir pareigas. Šioje teritorijoje veikiančių viešųjų geriamojo vandens tiekėjų ir nuotekų tvarkytojų ir kitų geriamojo vandens tiekėjų ir nuotekų tvarkytojų sudaromos su abonentais ir vartotojais sutartys turi būti parengtos pagal Geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo viešosios sutarties standartines sąlygas.

14 straipsnis. Viešųjų geriamojo vandens tiekėjų ir nuotekų tvarkytojų paskyrimas

1. Savivaldybės taryba savo sprendimu paskiria viešąjį geriamojo vandens tiekėją ir nuotekų tvarkytoją savivaldybės viešojo geriamojo vandens tiekimo teritorijoje ir jam paveda vykdyti viešąjį geriamojo vandens tiekimą ir nuotekų tvarkymą arba su kita (kitomis) viename viešojo geriamojo vandens tiekimo regione esančios (esančių) savivaldybės (savivaldybių) taryba (tarybomis) savivaldybės kontroliuojamas geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įmones sujungia reorganizavimo būdu į regioninį viešąjį geriamojo vandens tiekėją ir jam paveda šių savivaldybių viešojo geriamojo vandens tiekimo teritorijose vykdyti viešąjį geriamojo vandens tiekimą ir (arba) nuotekų tvarkymą. Reorganizavimo būdu įsteigtas regioninis viešasis geriamojo vandens tiekėjas gali būti paskirtas regioniniu viešuoju geriamojo vandens tiekėju.

2. Savivaldybės taryba, priimdama sprendimą paskirti viešąjį geriamojo vandens tiekėją ir nuotekų tvarkytoją, turi atsižvelgti į tai, ar geriamojo vandens tiekėjas ir nuotekų tvarkytojas turi geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo licenciją.

3. Geriamojo vandens tiekėjų ir nuotekų tvarkytojų technologinius, finansinius ir vadybinius rodiklius ir jų įvertinimo tvarką nustato Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija, atsižvelgdama į šiuos pagrindinius kriterijus:

1) geriamojo vandens tiekėjai ir nuotekų tvarkytojai turi nuosavybės teise ar kitaip teisėtai valdo ir (arba) naudoja geriamojo vandens tiekimui ir nuotekų tvarkymo paslaugų teikimui reikalingą infrastruktūrą;

2) geriamojo vandens tiekėjai ir nuotekų tvarkytojai užtikrina geriamojo vandens saugą ir kokybę jų nuosavybės teise ar kitaip teisėtai valdomoje ir (arba) naudojamoje infrastruktūroje;

3) geriamojo vandens tiekėjai ir nuotekų tvarkytojai užtikrina, kad nuotekų tvarkymas atitiktų Nuotekų tvarkymo reglamente nustatytus reikalavimus;

4) geriamojo vandens tiekėjų ir nuotekų tvarkytojų finansinis pajėgumas yra pakankamas. Geriamojo vandens tiekėjų ir nuotekų tvarkytojų finansinis pajėgumas vertinamas pagal jo dvejų paskutinių ataskaitinių finansinių metų (arba nuo geriamojo vandens tiekėjo ir nuotekų tvarkytojo veiklos pradžios, jeigu geriamojo vandens tiekėjas ir nuotekų tvarkytojas veiklą vykdė mažiau negu dvejus finansinius metus) balanso ir pelno (nuostolių) ataskaitų duomenis, kuriems įvertinti taikomi

Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos nustatyti finansinio pajėgumo rodikliai;

5) geriamojo vandens tiekėjai ir nuotekų tvarkytojai turi darbuotojus licencijuojamai veiklai vykdyti ir ataskaitoms rengti, atskirai licencijuojamos veiklos apskaitai tvarkyti, vartotojams informuoti ir konsultuoti ir skundams bei ginčams dėl licencijuojamos veiklos sąlygų nagrinėti;

6) geriamojo vandens tiekėjai ir nuotekų tvarkytojai atitinka kitus Geriamojo vandens tiekėjų ir nuotekų tvarkytojų technologinio, finansinio ir vadybinio pajėgumų vertinimo tvarkos apraše nustatytus rodiklius.

4. Kai viešajam geriamojo vandens tiekėjui ir nuotekų tvarkytojui dėl šio įstatymo 29 ir 30 straipsniuose nurodytų priežasčių sustabdytas ar panaikintas licencijos galiojimas ir šis viešasis geriamojo vandens tiekėjas ir nuotekų tvarkytojas negali vykdyti viešojo geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo, viešąjį geriamojo vandens tiekimą ir (arba) nuotekų tvarkymą vykdo savivaldybės institucija, vadovaudamasi šio įstatymo 15 straipsnio nuostatomis. Kitas viešasis geriamojo vandens tiekėjas ir nuotekų tvarkytojas turi būti paskirtas per vienus metus nuo viešajam geriamojo vandens tiekėjui ir nuotekų tvarkytojui išduotos licencijos galiojimo panaikinimo.

5. Jeigu savivaldybės institucija per šio straipsnio 4 dalyje nurodytą terminą nepaskiria kito viešojo geriamojo vandens tiekėjo ir nuotekų tvarkytojo, ji gali pratęsti garantinio geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo laikotarpį savo teritorijoje, vadovaudamasi šio įstatymo 15 straipsnio nuostatomis. Savivaldybės institucija, pratęsdama garantinį geriamojo vandens tiekimą ir nuotekų tvarkymą savivaldybės teritorijoje, Aplinkos ministerijai, Valstybinei kainų ir energetikos kontrolės komisijai, Valstybinei maisto ir veterinarijos tarnybai ir Valstybinei vartotojų teisių apsaugos tarnybai turi nurodyti priežastis, dėl kurių nebuvo paskirtas kitas viešasis geriamojo vandens tiekėjas ir nuotekų tvarkytojas, ir nurodyti terminą, ne ilgesnį kaip vieni metai, per kurį paskirs kitą viešąjį geriamojo vandens tiekėją ir nuotekų tvarkytoją.

15 straipsnis. Garantinis geriamojo vandens tiekimas ir (arba) nuotekų tvarkymas

1. Garantinis geriamojo vandens tiekimas ir (arba) nuotekų (išskyrus paviršines nuotekas) tvarkymas vykdomas siekiant užtikrinti saugų ir patikimą vartotojų ir abonentų aprūpinimą geriamuoju vandeniu ir (arba) nuotekų tvarkymo paslaugomis.

2. Garantinį geriamojo vandens tiekimą ir nuotekų tvarkymą savivaldybės teritorijoje vykdo savivaldybės institucija, kai viešajam geriamojo vandens tiekėjui ir nuotekų tvarkytojui jo veiklos teritorijoje licencijos galiojimas sustabdomas ar panaikinamas.

3. Savivaldybės institucija garantinį geriamojo vandens tiekimą ir nuotekų tvarkymą vykdo, iki bus paskirtas pagal šio įstatymo 14 straipsnio 1 dalies nuostatas kitas viešasis geriamojo vandens tiekėjas ir nuotekų tvarkytojas, bet ne ilgiau kaip vienus metus, išskyrus atvejus, nurodytus šio

įstatymo 14 straipsnio 5 dalyje.

4. Garantinio geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo paslaugų kainą nustato savivaldybės taryba. Garantinio geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo vykdymo tvarkos ir sąlygų apraše nustatyta tvarka ir vadovaudamasi šio įstatymo 33 straipsnio 1 dalies nuostatomis.

5. Savivaldybės institucija, vykdydama garantinį geriamojo vandens tiekimą ir nuotekų tvarkymą, turi užtikrinti geriamojo vandens saugą ir kokybę iki geriamojo vandens tiekimo ir vartojimo ribos, prižiūrėti garantinio geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo veiklos vykdymo metu naudojamą geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūrą, kitą valdomą turtą, reikalingą garantiniam geriamojo vandens tiekimui ir nuotekų tvarkymui.

6. Savivaldybės institucija, vykdydama garantinį geriamojo vandens tiekimą ir nuotekų tvarkymą, privalo atskirai tvarkyti garantinio geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo apskaitą.

7. Savivaldybės institucija, vykdydama garantinį geriamojo vandens tiekimą ir (arba) nuotekų tvarkymą, vadovaudamasi Garantinio geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo vykdymo tvarkos ir sąlygų aprašo nuostatomis perima teises ir pareigas, tiesiogiai susijusias su geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo veikla, pagal visas viešojo geriamojo vandens tiekėjo ir nuotekų tvarkytojo, kuriam sustabdytas ar panaikintas licencijos galiojimas, geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo viešąsias sutartis su abonentais ir vartotojais. Savivaldybės institucijos perimtų geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo viešųjų sutarčių teisės ir pareigos išlieka vartotojams ir abonentams.

16 straipsnis. Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros statyba, priežiūra ir naudojimas

1. Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo, paviršinių nuotekų tvarkymo infrastruktūros ir jos objektų statyba savivaldybės teritorijoje vykdoma laikantis šio įstatymo, Statybos įstatymo, Teritorijų planavimo įstatymo, savivaldybės tarybos patvirtinto geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros plano ir kitų teisės aktų reikalavimų.

2. Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros objektų statyba, jeigu objektų statytojas (užsakovas) yra ne viešasis geriamojo vandens tiekėjas ir nuotekų tvarkytojas ar ne savivaldybės institucija, galima, kai šių objektų statyba numatyta geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros plane ir (arba) yra sudaryta trišalė savivaldybės institucijos, viešojo geriamojo vandens tiekėjo ir nuotekų tvarkytojo ir objekto statytojo (užsakovo) sutartis. Trišalė savivaldybės institucijos, viešojo geriamojo vandens tiekėjo ir nuotekų tvarkytojo ir objekto statytojo (užsakovo) sutartis sudaroma, keičiama ir nutraukiama vadovaujantis Lietuvos

Respublikos civilinio kodekso (toliau – Civilinis kodeksas) nuostatomis. Šioje sutartyje turi būti numatyti viešojo geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros objekto statybos terminai, finansavimo šaltiniai, šio objekto naudojimo (eksploatavimo) sąlygos ir nuosavybės teisių perleidimo savivaldybei arba viešajam geriamojo vandens tiekėjui ir nuotekų tvarkytojui terminai, tvarka ir kitos sąlygos, nustatytos Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros objektų išpirkimo tvarkos apraše. Objekto statytojui (užsakovui) nutraukus veiklą (bankrutavus), savivaldybės institucija privalo organizuoti kito objekto statytojo (užsakovo) parinkimą geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo infrastruktūros objektų statybai užbaigti. Geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo infrastruktūros objekto statytojo (užsakovo) veiklos nutraukimo (bankroto) atveju savivaldybės institucijos iniciatyva kitas pradėto geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros objekto statytojas (užsakovas) turi būti parinktas ne vėliau kaip po 18 mėnesių nuo pradinio objekto statytojo (užsakovo) veiklos nutraukimo (bankroto) momento.

3. Paviršinių nuotekų tvarkymo infrastruktūros objektų statyba, jeigu objektų statytojas (užsakovas) yra ne paviršinių nuotekų tvarkytojas ar ne savivaldybės institucija, galima, kai šių objektų statyba numatyta vietovės lygmens teritorijų planavimo dokumentuose ir (arba) yra sudaryta trišalė savivaldybės institucijos, paviršinių nuotekų tvarkytojo ir objekto statytojo (užsakovo) sutartis. Trišalė savivaldybės institucijos, paviršinių nuotekų tvarkytojo ir objekto statytojo (užsakovo) sutartis sudaroma, keičiama ir nutraukiama vadovaujantis Civilinio kodekso nuostatomis. Šioje sutartyje turi būti numatyti paviršinių nuotekų tvarkymo infrastruktūros objekto statybos terminai, finansavimo šaltiniai, šio objekto naudojimo (eksploatavimo) sąlygos ir nuosavybės teisių perleidimo savivaldybei arba paviršinių nuotekų tvarkytojui terminai, tvarka ir kitos sąlygos, nustatytos Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros objektų išpirkimo tvarkos apraše.

4. Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūra, skirta viešajam geriamojo vandens tiekimui ir nuotekų tvarkymui, nuosavybės teise turi priklausyti savivaldybei arba viešajam geriamojo vandens tiekėjui ir nuotekų tvarkytojui, išskyrus atvejus, nurodytus šio straipsnio 6 ir 8 dalyse ir šio įstatymo 13 straipsnio 4 dalyje.

5. Paviršinių nuotekų tvarkymo infrastruktūra nuosavybės teise turi priklausyti savivaldybei arba paviršinių nuotekų tvarkytojui, išskyrus atvejus, nurodytus šio straipsnio 6 ir 8 dalyse.

6. Geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo infrastruktūra, kuri nuosavybės teise priklauso kitiems asmenims ir yra reikalinga bei tinkama viešajam geriamojo vandens tiekimui ir (arba) nuotekų tvarkymui, ir (arba) paviršinių nuotekų tvarkymo infrastruktūra, kuri nuosavybės teise priklauso kitiems asmenims ir yra reikalinga bei tinkama paviršinių nuotekų tvarkymui, turi būti savivaldybės institucijos iniciatyva perduodama savivaldybei arba viešajam geriamojo vandens

tiekėjui ir nuotekų tvarkytojui ar paviršinių nuotekų tvarkytojui vadovaujantis Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros objektų išpirkimo tvarkos apraše nustatyta tvarka. Jeigu dėl geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros ar paviršinių nuotekų tvarkymo infrastruktūros išpirkimo ir perdavimo savivaldybės arba viešojo geriamojo vandens tiekėjo ir nuotekų tvarkytojo ar paviršinių nuotekų tvarkytojo nuosavybėn susitarti nepavyksta, savivaldybės institucijos iniciatyva turi būti sudaromos sutartys dėl geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo infrastruktūros naudojimo (nuomos, panaudos, jungtinės veiklos) ir geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo paslaugų teikimo.

7. Viešasis geriamojo vandens tiekėjas ir nuotekų tvarkytojas ir paviršinių nuotekų tvarkytojas sprendžia, ar viešojo geriamojo vandens tiekimo teritorijoje esančios, bet ne jų naudojamos infrastruktūros ar jiems nepriklausantys geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo, paviršinių nuotekų tvarkymo infrastruktūros objektai yra reikalingi ir tinkami viešajam geriamojo vandens tiekimui ir (arba) nuotekų tvarkymui, paviršinių nuotekų tvarkymui, ir kreipiasi į savivaldybę dėl šių objektų išpirkimo ar naudojimo teisės įgijimo.

8. Jeigu dėl šio straipsnio 6 dalyje nurodytų geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo, paviršinių nuotekų tvarkymo infrastruktūros perdavimo ir (arba) jos naudojimo sąlygų susitarti nepavyksta, geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo, paviršinių nuotekų tvarkymo infrastruktūros naudojimo sąlygas ir tvarką nustato teismas.

9. Kai dėl šio straipsnio 6 dalyje nurodytų geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo, paviršinių nuotekų tvarkymo infrastruktūros perdavimo ir (arba) jos naudojimo sąlygų susitarti nepavyksta, geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo, paviršinių nuotekų tvarkymo infrastruktūros naudojimo sąlygos ir tvarka nustatoma siekiant aprūpinti abonentus ir vartotojus geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo, paviršinių nuotekų tvarkymo paslaugomis ir tik savivaldybių viešosiose geriamojo vandens tiekimo teritorijose, nustatytose pagal šio įstatymo 12 straipsnio nuostatas, sukurtai geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo, paviršinių nuotekų tvarkymo infrastruktūrai.

10. Prašymą nustatyti geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo, paviršinių nuotekų tvarkymo infrastruktūros naudojimo sąlygas ir tvarką teismui teikia savivaldybės taryba ar jos įgaliota institucija. Savivaldybės taryba ar jos įgaliota institucija, pateikdama prašymą nustatyti geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo, paviršinių nuotekų tvarkymo infrastruktūros naudojimo sąlygas ir tvarką, privalo pagrįsti, kad toks visuomenės poreikis egzistuoja ir kad šis poreikis nebus įgyvendintas, jeigu infrastruktūros naudojimas nebus perduotas savivaldybei, viešajam geriamojo vandens tiekėjui ir nuotekų tvarkytojui ar paviršinių nuotekų tvarkytojui. Savivaldybės taryba ar jos įgaliota institucija, prieš teikdama teismui prašymą nustatyti geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo, paviršinių nuotekų tvarkymo infrastruktūros

naudojimo sąlygas ir tvarką, raštu praneša geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo, paviršinių nuotekų tvarkymo infrastruktūros savininkui apie numatomą teikti prašymą teismui dėl jam nuosavybės teise priklausančios infrastruktūros naudojimo sąlygų ir tvarkos nustatymo, visuomenės poreikį būti aprūpintai sveikatos ir aplinkos apsaugos reikalavimus atitinkančiomis paslaugomis ir nurodo konkrečius tikslus, kaip numatoma panaudoti geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo, paviršinių nuotekų tvarkymo infrastruktūrą.

11. Teismui priėmus sprendimą nustatyti geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo, paviršinių nuotekų tvarkymo infrastruktūros naudojimo sąlygas ir tvarką, kai dėl šio straipsnio 6 dalyje nurodytų geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo infrastruktūros perdavimo ir (arba) jos naudojimo sąlygų susitarti nepavyksta, geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo, paviršinių nuotekų tvarkymo infrastruktūros savininkui turi būti teisingai atlyginama už jam nuosavybės teise priklausančios geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo, paviršinių nuotekų tvarkymo infrastruktūros naudojimą.

12. Teismui priėmus sprendimą nustatyti geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo, paviršinių nuotekų tvarkymo infrastruktūros naudojimo sąlygas ir tvarką, geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo, paviršinių nuotekų tvarkymo infrastruktūros objektų, viešojo geriamojo vandens tiekėjo ir nuotekų tvarkytojo ir paviršinių nuotekų tvarkytojo pripažintų reikalingais ir tinkamais viešajam geriamojo vandens tiekimui ir (arba) nuotekų tvarkymui, paviršinių nuotekų tvarkymui, vertę nustato nepriklausomi turto vertintojai Turto ir verslo vertinimo pagrindų įstatymo nustatyta tvarka. Nepriklausomą turto vertintoją Viešųjų pirkimų įstatymo nustatyta tvarka parenka ir sutartį su nepriklausomu turto vertintoju dėl geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo, paviršinių nuotekų tvarkymo infrastruktūros objektų vertės nustatymo sudaro ir už turto vertinimo paslaugas sumoka savivaldybė.

13. Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūra, vandentiekio įvadai ir (arba) nuotekų išvadai įrengiami viešojoje geriamojo vandens tiekimo teritorijoje (valstybės ar savivaldybės teisėtais pagrindais naudojamoje teritorijoje) iki abonentui ir (ar) vartotojui nuosavybės teise priklausančio ar kitaip valdomo ir (arba) naudojamo turto ribos (vandentiekio šulinys, nuotekų priėmimo šulinys, nuotekų siurblinė (esant slėginei nuotekų linijai), individualaus namo nuotekų valykla, sklypo riba ar statinio arba daugiabučio namo nuotekų išvasas, atsižvelgiant į abonentų ir vartotojų kategoriją). Abonentui ir (ar) vartotojui nuosavybės teise priklausančio ar kitaip valdomo ir (arba) naudojamo turto ribos nurodomos sudarant geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo viešąją sutartį. Su geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros, vandentiekio įvadų ir (arba) nuotekų išvadų įrengimu iki abonentui ir (ar) vartotojui nuosavybės teise priklausančio ar kitaip valdomo ir (arba) naudojamo turto ribų, abonentų ir vartotojų vandentiekio įvadų ir (arba) nuotekų išvadų prijungimu prie geriamojo vandens tiekėjui ir

(arba) nuotekų tvarkytojui, vykdančiam viešąjį geriamojo vandens tiekimą ir (arba) nuotekų tvarkymą, nuosavybės teise priklausančios ar kitaip valdomos ir (arba) naudojamos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros susijusias išlaidas apmoka geriamojo vandens tiekėjai ir nuotekų tvarkytojai, vykstantys viešąjį geriamojo vandens tiekimą ir (arba) nuotekų tvarkymą. Vandentiekio įvadų, nuotekų išvadų įrengimo ir prijungimo sąnaudos įtraukiamos į geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų kainą tam tikros kategorijos abonentams ir vartotojams.

14. Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūra naudojama, geriamojo vandens naudojimo įrenginiai, geriamajam vandeniui tiekti reikalingos komunikacijos ir (arba) nuotekų tvarkymo įrenginiai prijungiami prie geriamojo vandens tiekėjo ir (arba) nuotekų tvarkytojo, vykdančio viešąjį geriamojo vandens tiekimą ir (arba) nuotekų tvarkymą, nuosavybės teise ar kitaip valdomos ir (arba) naudojamos geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo infrastruktūros vadovaujantis Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros naudojimo ir priežiūros taisyklių reikalavimais ir Naujų abonentų ir vartotojų prijungimo prie geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros reikalavimais.

15. Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo, paviršinių nuotekų tvarkymo infrastruktūros objekto savininkas yra atsakingas už geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo, paviršinių nuotekų tvarkymo infrastruktūros objekto techninę būklę, jo priežiūros organizavimą ir remontą. Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo, paviršinių nuotekų tvarkymo infrastruktūros objekto priežiūra ir remontas atliekami infrastruktūros objekto savininko lėšomis.

16. Bešeimininkės infrastruktūros, naudojamos viešosioms geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo paslaugoms teikti, eksploatavimo ir remonto sąnaudas apmoka savivaldybės ir geriamojo vandens tiekėjai ir nuotekų tvarkytojai. Papildomų lėšų už bešeimininkės infrastruktūros eksploatavimą ir remontą iš abonentų ir vartotojų neturi būti prašoma.

17. Asmenims, savo geriamojo vandens naudojimo įrenginius, geriamajam vandeniui tiekti reikalingas komunikacijas ir (arba) nuotekų tvarkymo, paviršinių nuotekų tvarkymo įrenginius savavališkai prijungusiems prie geriamojo vandens tiekėjo ir (arba) nuotekų tvarkytojo nuosavybės teise ar kitaip valdomos ir (arba) naudojamos geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo infrastruktūros, paviršinių nuotekų tvarkytojo nuosavybės teise ar kitaip valdomos ir (arba) naudojamos paviršinių nuotekų tvarkymo infrastruktūros nesilaikant šiame įstatyme, Statybos įstatyme ir kituose teisės aktuose nustatytų reikalavimų, paimto geriamojo vandens ir (arba) išleistų nuotekų kiekis, paviršinių nuotekų kiekis nustatomas Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros naudojimo ir priežiūros taisyklėse, Paviršinių nuotekų tvarkymo reglamente nustatyta tvarka.

18. Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūra prižiūrima, apskaitos prietaisai įrengiami, prižiūrimi, nuimami, keičiami, perkeliami į kitą vietą, geriamojo vandens apskaitos mazge ir (arba) nuotekų apskaitos mazge esančių apskaitos prietaisų plombos nuimamos, nuotekos iš mobiliųjų nuotekų transportavimo priemonių ar įrenginių išleidžiamos į geriamojo vandens tiekėjo ir (arba) nuotekų tvarkytojo nuosavybės teisę ar kitaip valdomą ir (arba) naudojamą nuotekų tvarkymo infrastruktūrą vadovaujantis Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros naudojimo ir priežiūros taisyklėse nustatyta tvarka.

19. Jeigu geriamojo vandens tiekėjo ir nuotekų tvarkytojo įgaliotas atstovas negali patekti į butą (patalpas) ar bendrojo naudojimo patalpas norėdamas atlikti atsiskaitomųjų geriamojo vandens ir (arba) nuotekų apskaitos prietaisų, geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo infrastruktūros priežiūrą (įrengti ar pakeisti atsiskaitomuosius geriamojo vandens ir (arba) nuotekų apskaitos prietaisus, atlikti jų metrologinę patikrą, patikrinti apskaitos prietaisų techninę būklę, eksploataavimo sąlygas, patikrinti vandentiekio įvado ir (ar) nuotekų išvado techninę būklę, teisės aktų nustatyta tvarka sustabdyti geriamojo vandens tiekimą įsiskolinusiam asmeniui), abonentas ar vartotojas išsiunčiamas registruotas laiškas su motyvuotu raštu. Jame vartotojo ar abonto prašoma per 10 kalendorinių dienų nuo registruoto laiško gavimo dienos informuoti apie jam tinkamą darbo dienos laiką nuo 8 iki 20 valandos, kad geriamojo vandens tiekėjo ir nuotekų tvarkytojo įgaliotas atstovas galėtų atlikti atsiskaitomųjų geriamojo vandens ir (arba) nuotekų apskaitos prietaisų, geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo infrastruktūros priežiūrą. Abonentas ar vartotojas informuojamas, kad per 10 kalendorinių dienų nuo registruoto laiško gavimo dienos neinformavus geriamojo vandens tiekėjo ir nuotekų tvarkytojo apie jam tinkamą laiką įleisti geriamojo vandens tiekėjo ir nuotekų tvarkytojo įgaliotą atstovą į butą (patalpas) ar bendrojo naudojimo patalpas ir (arba) atsisakius įleisti geriamojo vandens tiekėjo ir nuotekų tvarkytojo įgaliotą atstovą, pateikusi geriamojo vandens tiekėjo ir nuotekų tvarkytojo įgalioto asmens pasirašytą prašymą ir geriamojo vandens tiekėjo ir nuotekų tvarkytojo išduotą darbo pažymėjimą su darbuotojo nuotrauka, vardu, pavarde, pareigomis, darbo dieną nuo 8 iki 20 valandos į butą (patalpas) ar bendrojo naudojimo patalpas atlikti atsiskaitomųjų geriamojo vandens ir (arba) nuotekų apskaitos prietaisų, geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo infrastruktūros priežiūrą, nuo atsisakymo įleisti dienos suvartoto geriamojo vandens ir (ar) išleistų nuotekų kiekis nustatomas Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros naudojimo ir priežiūros taisyklėse nustatyta tvarka. Atsisakymo įleisti diena laikoma diena, kurią abonentas ar vartotojas informavo, kad atsisako įleisti geriamojo vandens tiekėjo ir nuotekų tvarkytojo įgaliotą atstovą atlikti atsiskaitomųjų geriamojo vandens ir (arba) nuotekų apskaitos prietaisų priežiūrą, arba pirma kalendorinė diena pasibaigus registruotame laiške nurodytam terminui.

20. Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros priežiūros metu nustačius, kad geriamojo vandens ir (ar) nuotekų apskaitos prietaisas sugadintas, pažeistas, nustatyti požymiai, kad buvo naudojamos mechaninės ar kitos priemonės siekiant sumažinti apskaitos prietaiso rodmenis, arba kad fizinis ar juridinis asmuo savavališkai prijungė nuosavybės teise ar bendrosios dalinės nuosavybės teise priklausančias ar kitaip valdomas ir (arba) naudojamas geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų išleidimo komunikacijas, geriamojo vandens naudojimo ir (arba) nuotekų tvarkymo įrenginius prie geriamojo vandens tiekėjui ir (arba) nuotekų tvarkytojui nuosavybės teise priklausančios ar kitaip valdomos ir (arba) naudojamos geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo infrastruktūros, suvartoto geriamojo vandens ir išleistų nuotekų kiekis nustatomas ir nuostoliai išieškomi Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros naudojimo ir priežiūros taisyklėse ir Civilinio proceso kodekse nustatyta tvarka. Geriamojo vandens tiekėjo ir nuotekų tvarkytojo įgaliotas atstovas pažeidimą, apskaičiuotą geriamojo vandens ir išleistų nuotekų kiekį, pažeidimo laikotarpį užfiksuoja akte ir pateikia jį susipažinti ir pasirašyti vartotojui, abonentui ar asmeniui, savavališkai prijungusiam nurodytas komunikacijas ar įrenginius. Asmeniui ar jo atstovui atsisakius dalyvauti surašant šį aktą ir (ar) jį pasirašyti, jis galioja, tačiau geriamojo vandens tiekėjo ir nuotekų tvarkytojo įgaliotas atstovas apie atsisakymą dalyvauti surašant šį aktą ir (ar) jį pasirašyti turi pažymėti abiejuose akto egzemplioriuose, iš kurių vienas lieka geriamojo vandens tiekėjui ir nuotekų tvarkytojui, kitas egzempliorius įteikiamas vartotojui, abonentui ar asmeniui, savavališkai prijungusiam nurodytas komunikacijas ar įrenginius.

21. Draudžiama nutraukti geriamojo vandens tiekimą ir (arba) nuotekų tvarkymą daugiabučiams namams dėl atskirų namo butų savininkų (nuomininkų) skolų už suvartotą geriamąjį vandenį ir (arba) nuotekų tvarkymo paslaugas.

KETVIRTASIS SKIRSNIS

GERIAMOJO VANDENS TIEKIMO IR NUOTEKŲ TVARKYMO EKONOMINĖS IR FINANSINĖS PRIEMONĖS

17 straipsnis. Sąnaudų susigrąžinimo ir „teršėjas moka“ principai

1. Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų (įskaitant paviršines nuotekas) tvarkymo paslaugų srityje taikomas sąnaudų susigrąžinimo principas reiškia, kad geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų kainos turi padengti būtinąsias sąnaudas, reikalingas geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo paslaugoms teikti, ilgalaikiam geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros eksploatavimui, renovacijai ir plėtrai užtikrinti, abonentams ir vartotojams priimtinoms sąlygoms naudotis geriamuoju vandeniu ir gauti tinkamos kokybės nuotekų tvarkymo

paslaugas sudaryti, taip pat aplinkos taršai mažinti ir vandens ištekliams racionaliai naudoti.

2. Nuotekų tvarkymo srityje taikomas principas „teršėjas moka“ reiškia, kad nuotekų (įskaitant paviršines nuotekas) tvarkymo išlaidas turi apmokėti asmenys, kuriems tiekiamas geriamasis vanduo ir (arba) teikiamos nuotekų tvarkymo, paviršinių nuotekų tvarkymo paslaugos.

18 straipsnis. Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo finansavimo šaltiniai

1. Pagrindinis geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų (išskyrus paviršines nuotekas) tvarkymo finansavimo šaltinis – abonentų ir vartotojų lėšos, sumokėtos už suteiktas geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo paslaugas (geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų kaina, apskaičiuota pagal šio įstatymo 34 straipsnį).

2. Pagrindinis paviršinių nuotekų tvarkymo finansavimo šaltinis – abonentų lėšos, sumokėtos už suteiktas paviršinių nuotekų tvarkymo paslaugas (paviršinių nuotekų tvarkymo paslaugų kaina, apskaičiuota pagal šio įstatymo 34 straipsnį), ir savivaldybių biudžetų lėšos.

3. Papildomi geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų, paviršinių nuotekų tvarkymo finansavimo šaltiniai gali būti:

- 1) kreditai geriamojo vandens tiekimui ir nuotekų, paviršinių nuotekų tvarkymui finansuoti;
- 2) Europos Sąjungos fondų lėšos – geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros renovacijai ir plėtrai, paviršinių nuotekų tvarkymo infrastruktūros renovacijai ir plėtrai, kurios teikiamos pagal šio įstatymo 19 straipsnio nuostatas;
- 3) valstybės ir savivaldybių biudžetų lėšos;
- 4) užsienio šalių, tarptautinių organizacijų, finansinių institucijų ir Lietuvos Respublikos asmenų tiksliniai įnašai ir kitos teisės aktų nustatyta tvarka gautos lėšos.

19 straipsnis. Europos Sąjungos fondų lėšos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros renovacijai ir plėtrai

1. Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros renovacijai ir plėtrai gali būti skiriamos Europos Sąjungos fondų lėšos. Skiriant Europos Sąjungos fondų lėšas geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros renovacijai ir plėtrai, pirmiausia turi būti užtikrinama, kad visoje šalies teritorijoje geriamojo vandens tiekimas ir nuotekų tvarkymas būtų vykdomas laikantis nustatytų reikalavimų, kad kuriama (sukurta) geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo sistema sudarytų sąlygas užtikrinti geriamojo vandens saugos ir kokybės, sveikatos apsaugos ir nuotekų tvarkymo aplinkos apsaugos reikalavimus atitinkančias ir ekonominiu požiūriu pagrįstas (įperkamas) geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugas abonentams ir vartotojams. Europos Sąjungos fondų lėšos gali būti skiriamos ir paviršinių nuotekų tvarkymo infrastruktūros renovacijai ir plėtrai.

2. Europos Sąjungos fondų lėšos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros renovacijai ir plėtrai planuojamos ir teikiamos sveikatos saugos ir aplinkos apsaugos reikalavimus atitinkančių viešųjų geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų (įskaitant paviršines nuotekas) tvarkymo regionuose paslaugų užtikrinimui pagal savivaldybės tarybos patvirtintame geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros plane numatytas infrastruktūros plėtros kryptis ir sąlygas, kad būtų įgyvendinti Vandens įstatyme nustatyti vandensaugos tikslai, aplinkos apsaugos ir sveikatos apsaugos reikalavimai geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo srityse, taip pat atsižvelgiant į sąnaudų susigrąžinimo principo taikymo išimtis, nurodytas Vandens įstatyme, vadovaujantis šiuo įstatymu ir pagal Vyriausybės tvirtinamus finansavimo prioritetus. Europos Sąjungos fondų lėšų planavimas ir investicijos, skiriamos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų (įskaitant paviršines nuotekas) tvarkymo, infrastruktūros renovacijai ir plėtrai, neturi didinti geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų, paviršinių nuotekų tvarkymo paslaugų kainų. Skiriamos Europos Sąjungos fondų lėšos infrastruktūros renovacijai turi sumažinti viešųjų geriamojo vandens tiekėjų ir nuotekų tvarkytojų, paviršinių nuotekų tvarkytojų eksploatacines sąnaudas.

3. Europos Sąjungos fondų lėšas geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros renovacijai ir plėtrai, paviršinių nuotekų tvarkymo infrastruktūros renovacijai ir plėtrai administruoja Aplinkos ministerija. Europos Sąjungos fondų lėšų geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros renovacijai ir plėtrai gali gauti regioniniai viešieji geriamojo vandens tiekėjai ir viešieji geriamojo vandens tiekėjai ir nuotekų tvarkytojai, atitinkantys paramos skyrimą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimus. Europos Sąjungos fondų lėšų paviršinių nuotekų tvarkymo infrastruktūros renovacijai ir plėtrai gali gauti regioniniai viešieji geriamojo vandens tiekėjai, viešieji geriamojo vandens tiekėjai ir nuotekų tvarkytojai, paviršinių nuotekų tvarkytojai, atitinkantys paramos skyrimą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimus.

PENKTASIS SKIRSNIS

ASMENŲ TEISĖS IR PAREIGOS

20 straipsnis. Geriamojo vandens tiekėjų ir nuotekų tvarkytojų, paviršinių nuotekų tvarkytojų teisės ir pareigos

1. Geriamojo vandens tiekėjas ir nuotekų tvarkytojas turi teisę naudoti vandens išteklius vadovaudamasis Vandens įstatyme numatytais reikalavimais, susijusiais su vandens telkinių naudojimu vandeniui išgauti.

2. Geriamojo vandens tiekėjas ir nuotekų tvarkytojas privalo:

1) teikti informaciją visuomenei, valstybės ir savivaldybių institucijoms pagal šio įstatymo

36 straipsnio reikalavimus;

2) vykdyti geriamojo vandens ir nuotekų, paviršinių nuotekų stebėseną, tvarkyti apskaitą ir teikti geriamojo vandens ir nuotekų, paviršinių nuotekų stebėsenos duomenis Aplinkos ministerijos nustatyta tvarka;

3) užtikrinti geriamojo vandens saugą ir kokybę iki geriamojo vandens tiekimo ir vartojimo ribos;

4) Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros naudojimo ir priežiūros taisyklėse ir kituose teisės aktuose nustatyta tvarka naudoti ir prižiūrėti nuosavybės teise ar kitaip teisėtai valdomą ir (arba) naudojamą geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūrą, bešeimininkę infrastruktūrą, kitą valdomą turtą, reikalingą geriamojo vandens tiekimui ir nuotekų tvarkymui;

5) nepertraukiamai tiekti geriamąjį vandenį ir teikti nuotekų tvarkymo paslaugas, vadovaudamasis Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų kokybės reikalavimais, išskyrus atvejus, numatytus Geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo viešosios sutarties standartinėse sąlygose, kituose geriamojo vandens tiekimą ir nuotekų tvarkymą reglamentuojančiuose teisės aktuose ir (ar) geriamojo vandens tiekėjo ir nuotekų tvarkytojo su abonentais sudarytose geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo viešosiose sutartyse;

6) teikti geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų, paviršinių nuotekų tvarkymo paslaugas šio įstatymo 34 straipsnyje nustatyta tvarka apskaičiuotomis kainomis;

7) viešasis geriamojo vandens tiekėjas ir nuotekų tvarkytojas turi pasiūlyti individualių nuotekų turėtojui sudaryti viešąją sutartį ir teikti nuotekų tvarkymo paslaugas arba nurodyti individualių nuotekų transportavimo paslaugų teikėją (teikėjus);

8) sudaryti nuotekų tvarkymo sutartis su nuotekų transportavimo paslaugas teikiančiais asmenimis;

9) teisės aktų nustatyta tvarka gauti leidimą (leidimus) išgauti vandens išteklius, tvarkyti nuotekas, paviršines nuotekas;

10) teisės aktų nustatyta tvarka informuoti Valstybinę maisto ir veterinarijos tarnybą apie visas jo valdomas vandenvietes.

3. Tiekiantis geriamąjį vandenį, bet neteikiantis nuotekų tvarkymo paslaugų asmuo turi vykdyti šio straipsnio 2 dalies 1, 2, 3, 4, 5, 6, 9 ir 10 punktuose išvardytas pareigas, susijusias su geriamojo vandens tiekimu.

4. Paviršinių nuotekų tvarkytojai turi vykdyti šio straipsnio 2 dalies 1, 2, 4, 6 ir 9 punktuose išvardytas pareigas.

21 straipsnis. Nuotekų transportavimo ir nuotekų tvarkymo paslaugas teikiančių asmenų teisės ir pareigos ir šiems asmenims taikomi reikalavimai

1. Nuotekų transportavimo paslaugas gali teikti geriamojo vandens tiekėjai ir nuotekų tvarkytojai ir kiti asmenys, kurie:

1) turi nuosavybės teise ar teisėtai valdo nuotekoms transportuoti reikalingus įrenginius ir transportą. Nuotekų transportavimo reikalavimai vykdomi vadovaujantis Nuotekų kaupimo rezervuarų ir septikų įrengimo, eksploatavimo ir kontrolės tvarkos apraše nustatytais reikalavimais;

2) atitinka Atliekų tvarkymo įstatyme atliekas surenkančioms ir vežančioms įmonėms nustatytus reikalavimus.

2. Nuotekų transportavimo paslaugas teikiantys asmenys, jeigu nuotekų transportavimo paslaugas teikia ne viešasis geriamojo vandens tiekėjas ir nuotekų tvarkytojas, privalo sudaryti sutartį su geriamojo vandens tiekėju ir nuotekų tvarkytoju dėl individualiųjų nuotekų transportavimo ir išleidimo į šio geriamojo vandens tiekėjo ir nuotekų tvarkytojo valdomą nuotekų tvarkymo infrastruktūrą ir sutartis su asmenimis, kuriems teikia nuotekų transportavimo paslaugas. Sutartys sudaromos pagal Geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo viešosios sutarties standartinėse sąlygose nustatytus reikalavimus. Už individualiųjų nuotekų tvarkymą nuotekų transportavimo paslaugas teikiantys asmenys apmoka geriamojo vandens tiekėjui ir nuotekų tvarkytojui.

3. Geriamojo vandens netiekiantys, tačiau nuotekų tvarkymo paslaugas teikiantys asmenys gali išleisti išvalytas nuotekas į paviršinius vandens telkinius vadovaudamiesi Vandens įstatyme nustatytais nuotekų išleidimo reikalavimais.

4. Geriamojo vandens netiekiantys, tačiau nuotekų tvarkymo paslaugas teikiantys asmenys privalo:

1) teikti informaciją visuomenei, valstybės ir savivaldybių institucijoms pagal šio įstatymo 36 straipsnio reikalavimus;

2) vykdyti nuotekų tvarkymo stebėseną, tvarkyti apskaitą ir teikti nuotekų tvarkymo stebėsenos duomenis Aplinkos ministerijos nustatyta tvarka;

3) Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros naudojimo ir priežiūros taisyklėse ir kituose teisės aktuose nustatyta tvarka naudoti ir prižiūrėti nuosavybės teise ar kitaip teisėtai valdomą ir (arba) naudojamą nuotekų tvarkymo infrastruktūrą ir kitą valdomą turtą, reikalingą nuotekų tvarkymui;

4) teikti nuotekų tvarkymo paslaugas pagal Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų kokybės reikalavimus;

5) teikti nuotekų tvarkymo paslaugas šio įstatymo 34 straipsnyje nustatyta tvarka apskaičiuotomis kainomis.

22 straipsnis. Abonentų ir vartotojų teisės ir pareigos

1. Abonentai ir vartotojai turi teisę išleisti nuotekas į geriamojo vandens tiekėjo ir nuotekų tvarkytojo nuosavybės teise ar kitaip valdomą ir (arba) naudojamą nuotekų tvarkymo infrastruktūrą.

2. Abonentai ir vartotojai, šio įstatymo 16 straipsnio 19 dalyje nustatyta tvarka suderinus datą ir laiką, turi įleisti į jiems nuosavybės teise priklausančią butą (patalpas) ar bendrojo naudojimo patalpas geriamojo vandens tiekėjo ir nuotekų tvarkytojo įgaliotą atstovą, pateikusį geriamojo vandens tiekėjo ir nuotekų tvarkytojo išduotą darbuotojo pažymėjimą, atlikti atsiskaitomųjų geriamojo vandens ir (arba) nuotekų apskaitos prietaisų priežiūrą, patikrinti vandentiekio įvadą ir (ar) nuotekų išvadą, teisės aktų nustatyta tvarka sustabdyti geriamojo vandens tiekimą įsiskolinusiam asmeniui.

3. Abonentai ir vartotojai Atsiskaitymo už patiektą geriamąjį vandenį ir suteiktas nuotekų tvarkymo paslaugas tvarkos apraše, Geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo viešosios sutarties standartinėse sąlygose, viešosiose sutartyse nustatyta tvarka privalo tinkamai ir laiku atsiskaityti su geriamojo vandens tiekėju ir nuotekų tvarkytoju už suteiktas geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo, paviršinių nuotekų tvarkymo paslaugas.

4. Abonentai privalo atsiskaityti su paviršinių nuotekų tvarkytoju už suteiktas paviršinių nuotekų tvarkymo paslaugas.

5. Abonentai privalo vykdyti išleidžiamų nuotekų ir teršalų stebėseną, tvarkyti jų apskaitą ir teikti išleistų nuotekų ir teršalų stebėsenos duomenis Aplinkos ministerijos nustatyta tvarka.

6. Vartotojai privalo informuoti viešąjį geriamojo vandens tiekėją ir nuotekų tvarkytoją apie pasikeitusį jų bute ar kitose gyvenamosiose patalpose gyvenančių asmenų skaičių. Vartotojui per 10 darbo dienų neinformavus viešojo geriamojo vandens tiekėjo ir nuotekų tvarkytojo apie pasikeitusį buto ar kitos gyvenamosios patalpos gyventojų skaičių, viešasis geriamojo vandens tiekėjas ir nuotekų tvarkytojas informavimo pareigos nevykdymo laikotarpiu faktinį buto ar kitos gyvenamosios patalpos gyventojų skaičių nustato vadovaudamasis Gyventojų registro tarnybos prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos (toliau – Gyventojų registro tarnyba) pateiktu dokumento išrašu ir jame oficialiai pateikta informacija ir (ar) duomenimis, gautais iš savivaldybių ar seniūnijų. Viešasis geriamojo vandens tiekėjas ir nuotekų tvarkytojas, vadovaudamasis Gyventojų registro tarnybos pateiktu dokumento išrašu ir (ar) duomenimis, gautais iš savivaldybių ir seniūnijų, turi teisę perskaičiuoti vartotojo viešajam geriamojo vandens tiekėjui ir nuotekų tvarkytojui mokėtinas sumas už praėjusį informavimo pareigos nevykdymo laikotarpį ir atlikto perskaičiavimo pagrindu parengti mokėjimo dokumentą ir jį pateikti vartotojui. Atlikto perskaičiavimo pagrindu parengtą mokėjimo dokumentą vartotojas privalo apmokėti per 10 darbo dienų nuo viešojo geriamojo vandens tiekėjo ir nuotekų tvarkytojo mokėjimo dokumento išsiuntimo

virtotojui dienos. Apmokėjimas neatleidžia virtotojo nuo tolesnio pareigos informuoti viešąjį geriamojo vandens tiekėją ir nuotekų tvarkytoją apie pasikeitusį buto ar kitos gyvenamosios patalpos gyventojų skaičių vykdymo.

7. Kitas abonentinų ir virtotojų teises ir pareigas nustato Geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo viešosios sutarties standartinės sąlygos ir kiti teisės aktai.

23 straipsnis. Asmenų, individualiai išgaunančių ir naudojančių geriamąjį vandenį ir (arba) individualiai tvarkančių nuotekas, teisės ir pareigos

1. Asmenys, individualiai išgaunantys ir naudojantys geriamąjį vandenį ir (arba) individualiai tvarkantys nuotekas, turi teisę:

1) išgauti geriamąjį vandenį viešojo geriamojo vandens tiekimo teritorijoje ir (arba) individualiai tvarkyti nuotekas, jeigu individualusis geriamojo vandens išgavimas, naudojimas ir (ar) individualusis nuotekų tvarkymas buvo vykdomas iki viešojo geriamojo vandens tiekimo teritorijos nustatymo ir (ar) yra numatytas geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtos plane, ir atitinka įstatymuose ir kituose teisės aktuose nustatytus geriamojo vandens išgavimo ir nuotekų tvarkymo, geriamojo vandens saugos ir kokybės, sveikatos apsaugos ir aplinkos apsaugos reikalavimus;

2) nustačius viešojo geriamojo vandens tiekimo teritoriją, individualiai išgauti ir naudoti geriamąjį vandenį, kai šis individualusis geriamojo vandens išgavimas ir naudojimas nebuvo vykdytas iki viešojo geriamojo vandens tiekimo teritorijos nustatymo ir nebuvo numatytas geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtos plane, jeigu tokį apsirūpinimo geriamuoju vandeniu būdą pasirinkti galima pagal teritorijų planavimo dokumentus arba jeigu teritorijų planavimo dokumentuose numatyta geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtra dar neįvykdyta. Individualaus geriamojo vandens išgavimo ir naudojimo reikalavimai nustatyti Gręžinių geriamajam vandeniui tiekti projektavimo, įrengimo, konservavimo ir likvidavimo tvarkos apraše;

3) nuosavybės teise ar kitaip valdomus geriamojo vandens išgavimo ir naudojimo įrenginius, geriamajam vandeniui tiekti reikalingas komunikacijas ir (arba) nuotekų tvarkymo, paviršinių nuotekų tvarkymo įrenginiu prijungti prie geriamojo vandens tiekėjo ir nuotekų tvarkytojo, vykdančio viešąjį geriamojo vandens tiekimą ir (arba) nuotekų tvarkymą, valdomos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros, paviršinių nuotekų tvarkytojo infrastruktūros, kaip nustatyta šio įstatymo 16 straipsnio 13 ir 14 dalyse.

2. Asmenys, individualiai išgaunantys ir naudojantys geriamąjį vandenį ir (arba) individualiai tvarkantys nuotekas, privalo:

1) teisės aktų nustatyta tvarka registruoti geriamojo vandens išgavimo gręžinį, jį naudoti ir

likviduoti Aplinkos ministerijos nustatyta tvarka;

2) apie išgaunamą ir naudojamą geriamąjį vandenį ir (arba) tvarkomas nuotekas teikti informaciją Aplinkos ministerijos nustatyta tvarka;

3) per valstybinę aplinkos apsaugos kontrolę vykdančių pareigūnų nurodytą terminą pašalinti teisės aktų, reglamentuojančių individualųjį geriamojo vandens išgavimą ir (ar) nuotekų tvarkymą, nuostatų pažeidimus;

4) per 12 mėnesių prijungti jiems nuosavybės teise priklausančią geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo infrastruktūrą prie viešojo geriamojo vandens tiekėjo ir nuotekų tvarkytojo nuosavybės teise ar kitaip valdomos ir (arba) naudojamos geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo infrastruktūros, kai, vadovaujantis šio įstatymo, Statybos įstatymo ir kitų teisės aktų reikalavimais, yra sukurta infrastruktūra, ji nuosavybės teise priklauso savivaldybei ar viešajam geriamojo vandens tiekėjui ir nuotekų tvarkytojui, vandentiekio įvadas, nuotekų išvadas nutiesti iki turto ribos (vandentiekio šulinys, nuotekų priėmimo šulinys, nuotekų siurblynė (kai yra slėginė nuotekų linija), individualaus namo nuotekų valykla, sklypo riba ar statinio, ar daugiabučio namo nuotekų išvadas, atsižvelgiant į abonentų ir vartotojų kategorijas) ir teisės aktų nustatyta tvarka nustatoma, kad asmens vykdomas individualusis geriamojo vandens išgavimas ir (ar) individualusis nuotekų tvarkymas neatitinka teisės aktuose nustatytų geriamojo vandens išgavimo ir (arba) nuotekų tvarkymo reikalavimų, ir toks asmuo neįvykdo šios dalies 3 punkte nustatytų reikalavimų. Ši pareiga galioja, kai yra visos šiame punkte išvardytos aplinkybės. Savivaldybė, gavusi atsakingų institucijų išvadas dėl geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo infrastruktūros objektų statybos atitikties teisės aktų reikalavimams, asmens individualaus geriamojo vandens išgavimo ir (arba) nuotekų tvarkymo neatitikties teisės aktų reikalavimams, kai vandentiekio įvadas ir nuotekų išvadas nuosavybės teise priklauso savivaldybei ar viešajam geriamojo vandens tiekėjui ir nuotekų tvarkytojui, privalo per 5 darbo dienas registruotu laišku informuoti asmenį nurodydama 12 mėnesių laikotarpį, iki kurio pabaigos asmuo turi prisijungti prie viešojo geriamojo vandens tiekėjo ir nuotekų tvarkytojo nuosavybės teise ar kitaip valdomos ir (arba) naudojamos geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo infrastruktūros;

5) užtikrinti individualiųjį nuotekų valymo įrenginių priežiūrą (eksploataciją) Nuotekų tvarkymo reglamente nustatyta tvarka, kai tokie įrenginiai įrengti ir naudojami, ir sudaryti viešąją sutartį su nuotekų transportavimo paslaugas teikiančiu asmeniu dėl nuotekų ir (ar) nuotekų valymo metu susidarančių atliekų (dumblo) transportavimo į geriamojo vandens tiekėjo ir nuotekų tvarkytojo valdomus nuotekų valymo įrenginius;

6) atiduoti nuotekas ir (ar) nuotekų valymo metu susidarančias atliekas (dumblą) geriamojo vandens tiekėjui ir nuotekų tvarkytojui arba geriamojo vandens tiekėjo ir nuotekų tvarkytojo nurodytam nuotekas transportuojančiam asmeniui. Jeigu geriamojo vandens tiekėjas ir nuotekų

tvarkytojas yra pasirašęs sutartis su daugiau kaip vienu nuotekas transportuojančiu asmeniu, asmenys nuotekas gali atiduoti vienam iš geriamojo vandens tiekėjo ir nuotekų tvarkytojo nurodytų individualiųjų nuotekų transportavimo paslaugų teikėjų pasirinktinai. Asmenys už individualiųjų nuotekų transportavimo paslaugas apmoka individualiųjų nuotekų transportavimo paslaugas teikiančiam asmeniui, kuriam atiduoda nuotekas transportuoti į geriamojo vandens tiekėjo ir nuotekų tvarkytojo valdomus nuotekų valymo įrenginius.

ŠEŠTASIS SKIRSNIS

GERIAMOJO VANDENS TIEKIMO IR NUOTEKŲ TVARKYMO LICENCIJAVIMAS

24 straipsnis. Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo licencijavimas

Geriamojo vandens tiekimas ir nuotekų tvarkymas, išskyrus paviršinių nuotekų tvarkymą ir nuotekų transportavimą, yra licencijuojamas.

25 straipsnis. Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo licencijų išdavimo principai

Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo licencijos išduodamos vadovaujantis šiais principais:

- 1) saugumo. Šis principas reiškia, kad turi būti užtikrinama nepertraukiama, stabili ir saugi geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo veikla, darbuotojų ir aplinkinių žmonių sveikata ir saugumas, sumažintas neigiamas veiklos poveikis aplinkai;
- 2) patikimumo. Šiuo principu apibūdinami geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų teikimo abonentams ir vartotojams nutraukimo dažnis ir trukmė;
- 3) efektyvumo. Šiuo principu apibūdinami sąnaudų, reikalingų geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugoms teikti, dydis ir pasiekto rezultato santykis;
- 4) nediskriminavimo. Šis principas reiškia, kad turi būti užtikrinama, jog visiems tos pačios kategorijos abonentams ir vartotojams paslaugos būtų teikiamos vienodomis sąlygomis ir kainomis.

26 straipsnis. Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo licencijuojamos veiklos sąlygos

Geriamojo vandens tiekėjas ir nuotekų tvarkytojas privalo vykdyti šias licencijuojamos veiklos sąlygas:

- 1) vykdyti licencijoje nurodytą veiklą;
- 2) užtikrinti naudojamos geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtrą, prijungti jo prižiūrimoje viešojo geriamojo vandens tiekimo teritorijoje

esančius abonentų ir vartotojų įrenginius prie geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo tinklų, vadovaudamasis Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros naudojimo ir priežiūros taisyklių reikalavimais ir Naujų abonentų ir vartotojų prijungimo prie geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros reikalavimais;

3) tiekti geriamąjį vandenį ir teikti nuotekų tvarkymo paslaugas šio įstatymo 34 straipsnyje nustatyta tvarka apskaičiuotomis kainomis;

4) atlikti licencijuojamos veiklos sąnaudų auditą ir viešai skelbti informaciją, nurodytą šio įstatymo 36 straipsnyje;

5) tiekti geriamąjį vandenį ir teikti nuotekų tvarkymo paslaugas, vadovaudamasis Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų kokybės reikalavimais;

6) teikti valstybės ir savivaldybių institucijoms informaciją, reikalingą įstatymų ir kitų teisės aktų nustatytoms pareigoms vykdyti. Geriamojo vandens tiekėjas ir nuotekų tvarkytojas privalo pateikti reikiamą informaciją per 10 darbo dienų nuo reikalavimo gavimo dienos, jeigu geriamojo vandens tiekėjas ir nuotekų tvarkytojas nenurodo pagrįstų priežasčių, dėl kurių valstybės ir savivaldybių institucijos gali nustatyti ilgesnį terminą informacijai pateikti;

7) informuoti ir konsultuoti abonentus ir vartotojus teisės aktų nustatyta tvarka.

27 straipsnis. Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo licencijų išdavimo sąlygos

1. Licencijos šio įstatymo 24 straipsnyje nurodytai veiklai išduodamos neterminuotam laikui juridiniams asmenims, atitinkantiems šio straipsnio 3 dalyje nustatytus reikalavimus.

2. Savivaldybės viešojo geriamojo vandens tiekimo teritorijoje išduodama viena licencija viešajam geriamojo vandens tiekėjui. Taip pat išduodamos licencijos kitiems juridiniams asmenims, turintiems teisę vykdyti geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo veiklą pagal šio įstatymo 13 straipsnio 4 ir 10 dalis.

3. Licencijos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų teikimo veiklai išduodamos juridiniams asmenims, kurie:

1) neturi mokestinės nepriemokos Lietuvos Respublikos biudžetui, savivaldybės biudžetui ar fondams, į kuriuos mokamus mokesčius administruoja Valstybinė mokesčių inspekcija (išskyrus atvejus, kai juridiniam asmeniui mokesčių, delspinigių, baudų mokėjimas atidėtas Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka arba dėl šių mokesčių, delspinigių, baudų vyksta mokestinis ginčas), ir nėra skolingi Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžetui;

2) turi licencijuojamos veiklos sąlygas atitinkančius technologinius, finansinius ir vadybinius pajėgumus tiekti geriamąjį vandenį ir (arba) teikti nuotekų tvarkymo paslaugas tam tikroje savivaldybės teritorijoje pagal teisės aktų reikalavimus. Technologiniai, finansiniai ir

vadybiniai pajėgumai vertinami pagal Geriamojo vandens tiekėjų ir nuotekų tvarkytojų technologinio, finansinio ir vadybinio pajėgumų vertinimo tvarkos aprašą, vadovaujantis šio įstatymo 14 straipsnio 3 dalyje nurodytais kriterijais.

4. Juridinis asmuo, siekiantis gauti geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo licenciją, Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo licencijavimo taisyklėse nustatyta tvarka Valstybinei kainų ir energetikos kontrolės komisijai pateikia nustatytos formos prašymą ir kitus Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo licencijavimo taisyklėse nurodytus dokumentus.

5. Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija per 5 darbo dienas nuo prašymo išduoti geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo licenciją ir kitų licencijai gauti reikalingų dokumentų gavimo dienos pateikia juridiniam asmeniui, kuris kreipėsi dėl licencijos išdavimo, dokumentą, patvirtinantį, kad prašymas ir kiti dokumentai gauti. Šiame dokumente nurodoma:

- 1) terminas, per kurį bus išnagrinėtas prašymas;
- 2) juridinio asmens teisių gynimo priemonės, kuriomis galima naudotis, jeigu kiltų ginčas tarp Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos ir juridinio asmens, kuris kreipėsi dėl licencijos išdavimo.

6. Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija per 30 kalendorinių dienų nuo reikiamų dokumentų gavimo dienos privalo išduoti licenciją arba juridiniam asmeniui, pateikusiam prašymą išduoti licenciją, motyvuotai atsisakyti išduoti licenciją.

7. Jeigu Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija per 30 kalendorinių dienų nuo reikiamų dokumentų gavimo dienos nepateikia juridiniam asmeniui, pateikusiam prašymą išduoti licenciją, atsakymo, tai nelaikoma, kad licencija yra išduota.

8. Šio straipsnio 6 dalyje nurodytas terminas, per kurį turi būti išduota licencija arba motyvuotai atsisakyta išduoti licenciją, gali būti pratęstas. Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija, nusprendusi pratęsti šio straipsnio 6 dalyje nurodytą terminą, privalo iki termino, per kurį turi būti išduota licencija arba motyvuotai atsisakyta išduoti licenciją, pabaigos apie tai informuoti juridinį asmenį, pateikusį prašymą išduoti licenciją, nurodydama priežastis, dėl kurių licencijos išdavimo terminas yra pratęsiamas, ir terminą, kuris gali būti ne ilgesnis kaip 30 kalendorinių dienų. Šio straipsnio 6 dalyje nurodytas terminas gali būti patęstas dėl šių priežasčių:

- 1) gaunama naujos informacijos ar paaiškėja naujų faktų, reikšmingų priimant sprendimą dėl licencijos išdavimo;
- 2) dokumentų svarstymo metu pasikeičia teisinis geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo reglamentavimas.

9. Geriamojo vandens tiekėjui ir nuotekų tvarkytojui išduotoje licencijoje nurodoma licencijuojama veikla, licenciją išdavusi institucija, licencijos numeris, licencijos turėtojo rekvizitai, licencijos išdavimo data, teritorija, kurioje vykdoma licencijuojama veikla.

10. Jeigu pateiktas neišsamus ar netinkamai įformintas prašymas arba pateikti ne visi dokumentai ir (arba) informacija, kurių reikia licencijai išduoti, Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija per 5 darbo dienas nuo tokio prašymo gavimo dienos praneša juridiniam asmeniui apie būtinybę pateikti trūkstamus dokumentus ir (arba) informaciją, nurodo terminą, per kurį būtina pateikti trūkstamus dokumentus ir (arba) informaciją, ir nurodo, kad terminas licencijai išduoti skaičiuojamas nuo visų tinkamai įformintų dokumentų ir (arba) informacijos pateikimo dienos.

11. Jeigu juridinio asmens prašymas pateiktas nesilaikant reikalavimų, šio straipsnio 10 dalyje nustatyta tvarka juridinis asmuo neištaiso nustatytų prašymo išduoti licenciją pateikimo trūkumų ir nepateikia trūkstamų dokumentų ar informacijos ir dėl to prašymas išduoti licenciją atmetamas, Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija per 5 darbo dienas nuo prašymo gavimo dienos išsiunčia juridiniam asmeniui pranešimą, nurodydama priežastis, dėl kurių prašymas atmestas.

12. Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo licencija neišduodama, jeigu:

- 1) juridinis asmuo neatitinka šio straipsnio 3 dalyje nustatytų reikalavimų;
- 2) pateikiami ne visi šio straipsnio 4 dalyje nurodyti dokumentai ir per nustatytą terminą trūkumai nepašalinami;
- 3) neištaisyti nustatyti prašymo išduoti licenciją pateikimo trūkumai ir nepateikta trūkstama informacija ar dokumentai šio straipsnio 10 dalyje nustatyta tvarka;
- 4) pateikti dokumentai netinkamai įforminti ir (ar) neatitinka nustatytų reikalavimų ir per nustatytą terminą trūkumai nepašalinami.

13. Juridinis asmuo, kuriam nebuvo išduota licencija, pakartotinai dėl licencijos išdavimo gali kreiptis po dvejų metų.

28 straipsnis. Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo licencijų keitimo sąlygos

1. Licencija gali būti keičiama licenciją turinčio geriamojo vandens tiekėjo ir nuotekų tvarkytojo iniciatyva, kai pasikeičia licencijoje nurodyti geriamojo vandens tiekėjo ir nuotekų tvarkytojo duomenys ar planuojama keisti teritoriją, kurioje vykdoma veikla. Pasikeitus licencijoje nurodytiems geriamojo vandens tiekėjo ir nuotekų tvarkytojo duomenims ar planuodamas keisti teritoriją, kurioje vykdoma veikla, geriamojo vandens tiekėjas ir nuotekų tvarkytojas privalo pranešti Valstybinei kainų ir energetikos kontrolės komisijai apie šiuos pasikeitimus ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo tos dienos, kurią informacija jam tapo ar turėjo tapti žinoma.

2. Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija per 30 kalendorinių dienų nuo reikiamų dokumentų, patvirtinančių šio straipsnio 1 dalyje nurodytą informaciją, gavimo dienos

privalo pakeisti licenciją arba juridiniam asmeniui, pateikusiam prašymą pakeisti licenciją, motyvuotai, vadovaudamasi *mutatis mutandis* šio įstatymo 27 straipsnio 5, 10 ir 11 dalių nuostatomis, atsisakyti pakeisti licenciją.

3. Jeigu Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija per šio straipsnio 2 dalyje nurodytą terminą nepateikia juridiniam asmeniui, pateikusiam prašymą pakeisti licenciją, atsakymo, nelaikoma, kad licencija yra pakeista.

4. Šio straipsnio 2 dalyje nurodytas terminas, per kurį turi būti pakeista licencija arba motyvuotai atsisakyta pakeisti licenciją, gali būti pratęstas. Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija, nusprendusi pratęsti šio straipsnio 2 dalyje nurodytą terminą, privalo iki termino, per kurį turi būti pakeista licencija arba motyvuotai atsisakyta ją pakeisti, pabaigos apie tai informuoti juridinį asmenį, pateikęs prašymą pakeisti licenciją, nurodydama priežastis, dėl kurių licencijos pakeitimo terminas yra pratęsimas, ir terminą, kuris gali būti ne ilgesnis kaip 30 kalendorinių dienų.

5. Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija gali atsisakyti pakeisti licenciją, jeigu:

- 1) naujoje teritorijoje planuojamas geriamojo vandens tiekimas ir nuotekų tvarkymas neatitiktų šio įstatymo 13 straipsnio 4 ir 10 dalyse nustatytų reikalavimų;
- 2) prašymas pakeisti licenciją įformintas netinkamai arba pateikti ne visi dokumentai ir (arba) informacija, kurių reikia licencijai pakeisti, ir per nustatytą terminą šie trūkumai nepašalinti;
- 3) prašyme pakeisti licenciją pateikti neteisingi duomenys.

29 straipsnis. Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo licencijų galiojimo sustabdymas

1. Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija, nustačiusi šio straipsnio 2 dalyje nurodytas aplinkybes ir (arba) pažeidimus, per 5 darbo dienas įspėja geriamojo vandens tiekėją ir nuotekų tvarkytoją apie galimą licencijos galiojimo sustabdymą ir nurodo terminą, per kurį būtina pašalinti nustatytas aplinkybes ir (arba) pažeidimus. Šis laikotarpis negali būti ilgesnis kaip 30 kalendorinių dienų, išskyrus atvejus, kai dėl objektyvių priežasčių aplinkybėms ir (arba) pažeidimams pašalinti reikia ilgesnio laikotarpio. Kai geriamojo vandens tiekėjas ir nuotekų tvarkytojas Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo licencijavimo taisyklėse nustatyta tvarka pateikia dokumentus, įrodančius, kad įspėjime nurodytos aplinkybės ir (arba) pažeidimai pašalinti, licencijos galiojimas nestabdomas.

2. Geriamojo vandens tiekėjas ir nuotekų tvarkytojas įspėjamas apie galimą licencijos galiojimo sustabdymą, jeigu:

- 1) paaiškėja, kad geriamojo vandens tiekėjas ir nuotekų tvarkytojas Valstybinei kainų ir energetikos kontrolės komisijai pateikė neteisingus duomenis;

2) nustatoma, kad geriamojo vandens tiekėjas ir nuotekų tvarkytojas pažeidė šio įstatymo 26 straipsnyje nurodytas geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo licencijuojamos veiklos sąlygas;

3) geriamojo vandens tiekėjas ir nuotekų tvarkytojas nebeatitinka reikalavimų, taikomų geriamojo vandens tiekėjui ir nuotekų tvarkytojui, norint gauti geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo licenciją.

3. Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija priima sprendimą sustabdyti licencijos galiojimą ne ilgesniam kaip vienų metų laikotarpiui, jeigu geriamojo vandens tiekėjas ir nuotekų tvarkytojas buvo įspėtas apie galimą licencijos galiojimo sustabdymą ir per įspėjime nurodytą terminą geriamojo vandens tiekėjas ir nuotekų tvarkytojas nepašalino įspėjime nurodytų aplinkybių ir (arba) pažeidimų.

4. Jeigu sprendimas dėl licencijos galiojimo sustabdymo gali daryti poveikį saugiam vartotojų ir abonentų aprūpinimui geriamuoju vandeniu ir (arba) nuotekų tvarkymo paslaugų teikimui, jis gali įsigalioti pasibaigus Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos nustatytam terminui, kuris negali būti ilgesnis kaip 6 mėnesiai nuo sprendimo sustabdyti licencijos galiojimą priėmimo. Apie šį sprendimą Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija informuoja savivaldybę.

5. Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija apie licencijos galiojimo sustabdymą per 5 darbo dienas informuoja geriamojo vandens tiekėją ir nuotekų tvarkytoją, savivaldybę ir Valstybinę maisto ir veterinarijos tarnybą.

6. Kai geriamojo vandens tiekėjas ir nuotekų tvarkytojas Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo licencijavimo taisyklėse nustatyta tvarka pateikia dokumentus, įrodančius, kad sprendime sustabdyti licencijos galiojimą nurodyti licencijuojamos veiklos sąlygų pažeidimai pašalinti, Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos sprendimu ne vėliau kaip per 30 kalendorinių dienų nuo dokumentų gavimo dienos licencijos galiojimo sustabdymas panaikinamas.

7. Jeigu šio įstatymo 26 straipsnyje nurodytų geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo licencijuojamos veiklos sąlygų pažeidimas nepadarė esminės žalos šiuo įstatymu saugomiems viešiesiems interesams arba padaryta žala labai nežymi ir pažeidimu nepadaryta esminės žalos žmonių sveikatai ir aplinkai arba padaryta žala labai nežymi, geriamojo vandens tiekėjas ir nuotekų tvarkytojas nutraukė įstatymo nuostatas pažeidžiančius veiksmus, likvidavo padarinius ir atlygino žalą, Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija, vadovaudamasi teisingumo ir protingumo kriterijais, turi teisę nestabdyti licencijos galiojimo ir apsiriboti rašytine pastaba.

30 straipsnis. Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo licencijų galiojimo

panaikinimas

1. Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija priima sprendimą panaikinti geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo licencijos galiojimą:

- 1) geriamojo vandens tiekėjo ir nuotekų tvarkytojo prašymu;
- 2) kai geriamojo vandens tiekėjas ir nuotekų tvarkytojas, kurio licencijos galiojimas sustabdytas, nepašalina pažeidimų per Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos nustatytą terminą sustabdžius licencijos galiojimą;
- 3) kai licencijos galiojimas yra sustabdytas, o geriamojo vandens tiekėjas ir nuotekų tvarkytojas verčiasi licencijuojama veikla;
- 4) kai geriamojo vandens tiekėjas ir nuotekų tvarkytojas įgyja likviduojamo juridinio asmens statusą.

2. Geriamojo vandens tiekėjui ir nuotekų tvarkytojui, dėl kurio priimtas sprendimas panaikinti geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo licencijos galiojimą, priklausanti geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo infrastruktūra, jeigu reikia, įstatymų nustatyta tvarka perduodama geriamojo vandens tiekėjui ir nuotekų tvarkytojui, kuris pagal šio įstatymo 14 straipsnyje nustatytus reikalavimus paskirtas vykdyti viešąjį geriamojo vandens tiekimą ir (arba) nuotekų tvarkymą.

3. Jeigu sprendimas dėl licencijos galiojimo panaikinimo gali daryti poveikį saugiam vartotojų ir abonentų aprūpinimui geriamuoju vandeniu ir (arba) nuotekų tvarkymo paslaugų teikimui, jis gali įsigalioti pasibaigus Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos nustatytam terminui, kuris negali būti ilgesnis kaip 6 mėnesiai nuo sprendimo panaikinti licencijos galiojimą priėmimo. Apie šį sprendimą Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija informuoja savivaldybę.

4. Jeigu šio įstatymo 26 straipsnyje nurodytų geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo licencijuojamos veiklos sąlygų pažeidimas nepadarė esminės žalos šiuo įstatymu saugomiems viešiesiems interesams arba padaryta žala labai nežymi ir pažeidimu nepadaryta esminės žalos žmonių sveikatai ir aplinkai arba padaryta žala labai nežymi, geriamojo vandens tiekėjas ir nuotekų tvarkytojas nutraukė įstatymo nuostatas pažeidžiančius veiksmus, likvidavo padarinius ir atlygino žalą, Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija, vadovaudamasi teisingumo ir protingumo kriterijais, turi teisę nenaikinti licencijos galiojimo ir apsiriboti rašytine pastaba.

5. Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija apie licencijos galiojimo panaikinimą per 5 darbo dienas informuoja geriamojo vandens tiekėją ir nuotekų tvarkytoją, savivaldybę ir Valstybinę maisto ir veterinarijos tarnybą.

31 straipsnis. Procedūrų ir formalumų atlikimas naudojant elektronines priemones

Asmenys, geriamojo vandens tiekėjai ir nuotekų tvarkytojai, valstybės ir savivaldybių institucijos turi teisę visas šio įstatymo 26, 27, 28, 29 ir 30 straipsniuose nurodytas procedūras ir formalumus atlikti, teikti ir gauti informaciją, susijusią su teisės teikti geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugas įgijimu arba paslaugų teikimo veiklos vykdymu, gauti licenciją ar ją pakeisti elektroninėmis priemonėmis per kontaktinį centrą Paslaugų įstatyme nustatyta tvarka arba tiesiogiai kreipdamiesi į kompetentingas valstybės institucijas.

SEPTINTASIS SKIRSNIS

GERIAMOJO VANDENS TIEKIMO IR (ARBA) NUOTEKŲ TVARKYMO VIEŠOSIOS SUTARTYS

32 straipsnis. Geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo viešosios sutarties sudarymas ir nutraukimas

1. Geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo, paviršinių nuotekų tvarkymo viešosios sutartys sudaromos, keičiamos ir nutraukiamos vadovaujantis Civiliniu kodeksu, Geriamojo vandens įstatymu, šiuo įstatymu ir Geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo viešosios sutarties standartinėmis sąlygomis.

2. Geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo viešoji sutartis gali būti sudaroma tarp geriamojo vandens tiekėjo ir nuotekų tvarkytojo ir abonentų ar vartotojų. Asmenys, kurie nėra geriamojo vandens tiekėjai ir (arba) nuotekų tvarkytojai, tačiau kuriems nuosavybės teise priklauso geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo infrastruktūra ir ji neperduota savivaldybės ar viešojo geriamojo vandens tiekėjo ir nuotekų tvarkytojo nuosavybėn, sutarčių su abonentais ar vartotojais dėl viešųjų geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų teikimo sudaryti negali. Šie asmenys turi teisę vykdyti geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo veiklą vadovaudamiesi Civilinio kodekso 6.389 straipsnyje nustatyta tvarka.

3. Geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo viešosios sutarties standartinėse sąlygose turi būti nurodyta: sutarčių sudarymo, įsigaliojimo ir nutraukimo tvarka, geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų teikimo tvarka ir sąlygos, geriamojo vandens tiekimo ir vartojimo riba, geriamojo vandens pirkimo ir pardavimo vieta, geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų kainos nustatymo tvarka, abonentų ir vartotojų atsiskaitymo už patiektą geriamąjį vandenį ir suteiktas nuotekų tvarkymo paslaugas tvarka, suvartoto geriamojo vandens ir išleistų nuotekų kiekio nustatymo tvarka, kai patalpų ar teritorijos savininkas nesutinka įsileisti geriamojo vandens tiekėjo ir nuotekų tvarkytojo atstovų, kai sugadintas ar kitaip pažeistas geriamojo vandens ir (arba) nuotekų apskaitos prietaisas, šalių teisės, pareigos ir atsakomybė už

įsipareigojimų nevykdymą (įskaitant netesybas), pretenzijų teikimo, nagrinėjimo ir ginčų sprendimo tvarka, sutarties galiojimo terminas, jos keitimo ar nutraukimo sąlygos ir tvarka.

4. Jeigu asmuo nėra pasirašęs geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo viešosios sutarties arba atsisako ją pasirašyti, tačiau jam nuosavybės teise priklausančios ar kitaip valdomi ir (arba) naudojami geriamojo vandens naudojimo įrenginiai, geriamajam vandeniui tiekti reikalingos komunikacijos ir (arba) nuotekų šalinimo įrenginiai įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka yra prijungti prie viešojo geriamojo vandens tiekėjo ir nuotekų tvarkytojo nuosavybės teise ar kitaip valdomos ir (arba) naudojamos geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo infrastruktūros ar naudojant paviršinių nuotekų tvarkymo sistemas paviršinės nuotekos išleidžiamos į paviršinių nuotekų tvarkytojo paviršinių nuotekų tvarkymo sistemas, geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo viešoji sutartis laikoma sudaryta pagal Geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo viešosios sutarties standartines sąlygas. Šiuo atveju sunaudoto geriamojo vandens ir išleistų nuotekų kiekiai nustatomi Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros naudojimo ir priežiūros taisyklėse nustatyta tvarka ir pagal Atsiskaitymo už patiektą geriamąjį vandenį ir suteiktas nuotekų tvarkymo paslaugas tvarkos aprašą. Priimtų tvarkyti paviršinių nuotekų kiekis nustatomas Paviršinių nuotekų tvarkymo reglamente nustatyta tvarka ir pagal Atsiskaitymo už patiektą geriamąjį vandenį ir suteiktas nuotekų tvarkymo paslaugas tvarkos aprašą.

5. Jeigu asmuo atsisako pasirašyti geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo viešąją sutartį, paviršinių nuotekų tvarkymo viešąją sutartį, geriamojo vandens tiekėjas ir nuotekų tvarkytojas apie tai informuoja aplinkos apsaugos valstybinę kontrolę vykdančią instituciją. Ši institucija privalo vykdyti kontrolę Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės įstatyme nustatyta tvarka.

6. Viešieji geriamojo vandens tiekėjai ir nuotekų tvarkytojai sudaro sutartis su šio įstatymo 21 straipsnyje nustatytus reikalavimus atitinkančiais nuotekų transportavimo paslaugas teikiančiais asmenimis.

AŠTUNTASIS SKIRSNIS

SĄNAUDŲ APSKAITA IR KONTROLĖ. KAINŲ NUSTATYMAS. ATSISKAITYMO TVARKA

33 straipsnis. Sąnaudų apskaita ir kontrolė

1. Geriamojo vandens tiekėjų ir nuotekų tvarkytojų tiekiamo geriamojo vandens ir teikiamų nuotekų tvarkymo paslaugų kaina, vadovaujantis šio įstatymo 17 straipsnyje nurodytais principais, turi būti pagrįsta būtinosiomis sąnaudomis, susijusiomis su viešojo geriamojo vandens tiekimo ir

(arba) nuotekų tvarkymo veikla, atsižvelgiant į protingumo kriterijų atitinkančią investicijų grąžą.

2. Geriamojo vandens tiekėjas ir nuotekų tvarkytojas, vadovaudamasis šio straipsnio 1 dalies nuostatomis, šiame įstatyme, kituose teisės aktuose nustatyta tvarka užtikrina vykdomos veiklos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo sektoriuje efektyvumą ir sąnaudų pagrįstumą.

3. Paviršinių nuotekų tvarkytojų teikiamų paviršinių nuotekų tvarkymo paslaugų kaina turi būti pagrįsta būtinosiomis sąnaudomis, susijusiomis su paviršinių nuotekų tvarkymo veikla ir paslaugų organizavimu abonentams, atsižvelgiant į protingumo kriterijų atitinkančią investicijų grąžą. Paviršinių nuotekų tvarkytojas teisės aktų nustatyta tvarka užtikrina vykdomos veiklos paviršinių nuotekų tvarkymo sektoriuje efektyvumą ir sąnaudų pagrįstumą.

4. Efektyvaus paslaugų teikimo sąnaudos skaičiuojamos Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo apskaitos atskyrimo taisyklėse ir su apskaitos atskyrimu susijusių reikalavimų sąvade nustatyta tvarka.

5. Apskaitos atskyrimo tikslai yra šie:

1) atskleisti geriamojo vandens tiekėjo ir nuotekų tvarkytojo vykdomos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo veiklos, kaip atskiros veiklos, rezultatus per ataskaitinį laikotarpį, įskaitant faktiškai gautą investicijų grąžą;

2) atskleisti geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo sektoriuje teikiamų reguliuojamų paslaugų sąnaudų formavimąsi.

6. Geriamojo vandens tiekėjas ir nuotekų tvarkytojas, įgyvendindamas apskaitos atskyrimą, privalo vadovautis šiais principais:

1) priešastingumo – geriamojo vandens tiekėjas ir nuotekų tvarkytojas ataskaitinio laikotarpio būtinąsias sąnaudas turi paskirstyti veiklai, kuri nulėmė tų sąnaudų atsiradimą, pajamas, turto įsigijimą ar įsipareigojimų vykdymą;

2) objektyvumo – geriamojo vandens tiekėjas ir nuotekų tvarkytojas per ataskaitinį laikotarpį uždirbtų pajamų, patirtų sąnaudų paskirstymą turi atlikti nešališkai;

3) pastovumo – geriamojo vandens tiekėjas ir nuotekų tvarkytojas skirtingais ataskaitiniais laikotarpiais turi taikyti tą pačią apskaitos sistemą;

4) skaidrumo – geriamojo vandens tiekėjas ir nuotekų tvarkytojas per ataskaitinį laikotarpį uždirbtų pajamų, patirtų sąnaudų paskirstymą turi atlikti taip, kad kiekvienu pajamų, sąnaudų paskirstymo etapu ir galutinėse ataskaitinio laikotarpio suvestinėse būtų galima aiškiai, skaidriai ir nesudėtingai nustatyti geriamojo vandens tiekėjo ir nuotekų tvarkytojo pajamas ir sąnaudas;

5) patikimumo – geriamojo vandens tiekėjas ir nuotekų tvarkytojas turi užtikrinti, kad pateikiama informacija tiksliai atspindėtų geriamojo vandens tiekėjo ir nuotekų tvarkytojo finansinę būklę, joje nebūtų klaidų ir nukrypimų.

7. Pajamas, sąnaudas leidžiama įtraukti į apskaitą tik vieną kartą, sudarant apskaitos

atskyrimo ataskaitas.

8. Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija gali reikalauti pakeisti geriamojo vandens tiekėjo ir nuotekų tvarkytojo naudojamą apskaitos atskyrimo ir sąnaudų paskirstymo sistemą, kai pastaroji neatitinka geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų teikimą, atsiskaitymą už suteikiamas paslaugas, apskaitą reglamentuojančių teisės aktų nuostatų.

9. Geriamojo vandens tiekėjas ir nuotekų tvarkytojas ne rečiau kaip kartą per metus privalo atlikti tvarkomos apskaitos atitikties Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos nustatytoms Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo apskaitos atskyrimo taisyklėms ir kituose teisės aktuose įtvirtintiems reikalavimams auditą.

34 straipsnis. Kainų nustatymas

1. Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų kainos nustatomos vadovaujantis nediskriminavimo ir šio įstatymo 17 straipsnyje nurodytais principais.

2. Vadovaudamasi šiuo įstatymu, Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų kainų nustatymo metodika, Paviršinių nuotekų tvarkymo paslaugų kainų nustatymo metodika, geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų kainas, paviršinių nuotekų tvarkymo paslaugų kainas nustato savivaldybių tarybos.

3. Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų kainos turi būti skaičiuojamos pagal sąnaudas atskiroms geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo veiklos dalims, kurios nustatytos Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų kainų nustatymo metodikoje.

4. Geriamojo vandens tiekėjai ir nuotekų tvarkytojai sąnaudas ir pajamas planuoja pagal patvirtintus geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros planus ir geriamojo vandens tiekėjų ir nuotekų tvarkytojų veiklos planus, parengtus pagal Geriamojo vandens tiekėjų ir nuotekų tvarkytojų veiklos planų rengimo taisykles. Paviršinių nuotekų tvarkytojai sąnaudas ir pajamas planuoja pagal patvirtintus vietovės lygmens teritorijų planavimo dokumentus ir paviršinių nuotekų tvarkytojų veiklos planus. Geriamojo vandens tiekėjų ir nuotekų tvarkytojų, paviršinių nuotekų tvarkytojų veiklos planai rengiami ne trumpesniam kaip trejų metų laikotarpiui ir tvirtinami savivaldybės tarybos. Geriamojo vandens tiekėjo ir nuotekų tvarkytojo, paviršinių nuotekų tvarkytojo veiklos planuose aprašoma vykdoma veikla, nuosavybės teise valdomas turtas, veiklos kryptys, infrastruktūros eksploatavimo sąlygos, racionalaus gamtos išteklių naudojimo, aplinkos taršos mažinimo, paslaugų kokybės gerinimo, geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros, išpirkimo, renovacijos priemonės, nurodomas lėšų poreikis veiklos planams įgyvendinti, finansavimo šaltiniai ir prognozuojama įtaka geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų kainoms, pateikiama kita informacija, reikalinga patikimam ir saugiam abonentų ir vartotojų aprūpinimui geriamuoju vandeniu ir nuotekų tvarkymo

paslaugomis, paviršinių nuotekų tvarkymo paslaugomis užtikrinti.

5. Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų bazinės kainos, paviršinių nuotekų tvarkymo paslaugų bazinės kainos nustatomos trejų metų reguliavimo laikotarpiui.

6. Geriamojo vandens tiekėjų ir nuotekų tvarkytojų tiekiamo geriamojo vandens ir teikiamų nuotekų tvarkymo paslaugų bazinė kaina nustatoma remiantis šiais principais:

1) vadovaujantis šio įstatymo 17 straipsnio nuostatomis, numatomos būtinios geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų teikimo sąnaudos;

2) vadovaujantis Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo apskaitos atskyrimo taisyklėmis, nustatoma licencijuojamoje veikloje naudojamo turto vertė;

3) atsižvelgiant į šio įstatymo 33 straipsnio 2 dalies nuostatas, nustatoma protingumo kriterijų atitinkanti investicijų grąža;

4) įvertinamos būtinios veiklos plano įgyvendinimo sąnaudos ir įtaka kainos augimui;

5) vadovaujantis Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų lyginamosios analizės aprašu, nustatomi geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų teikimo efektyvumo rodikliai.

7. Paviršinių nuotekų tvarkymo paslaugų bazinė kaina nustatoma remiantis šiais principais:

1) įvertinamos būtinios veiklos plano, susijusio su paviršinių nuotekų tvarkymo paslaugų abonentams organizavimo veikla, įgyvendinimo sąnaudos ir įtaka kainos augimui;

2) numatomos paviršinių nuotekų tvarkymo paslaugų teikimo sąnaudos, tiesiogiai susijusios su paviršinių nuotekų tvarkymo paslaugų abonentams organizavimo veikla;

3) atsižvelgiant į šio įstatymo 33 straipsnio 2 dalies nuostatas, nustatoma protingumo kriterijų atitinkanti investicijų grąža, susijusi su paviršinių nuotekų tvarkymo paslaugų abonentams organizavimo veikla.

8. Nuotekų tvarkymo, paviršinių nuotekų tvarkymo paslaugų kainos abonentams (išskyrus vartotojus) nustatomos atsižvelgiant į išleidžiamų teršalų kiekį, pobūdį ir koncentraciją.

9. Geriamojo vandens tiekėjai ir nuotekų tvarkytojai, vadovaudamiesi Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų kainų nustatymo metodika, parengia ir, suderinę su Valstybine kainų ir energetikos kontrolės komisija, teikia savivaldybių taryboms tvirtinti geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų bazinių kainų projektą. Paviršinių nuotekų tvarkymo paslaugų bazinių kainų projektą, vadovaudamiesi Paviršinių nuotekų tvarkymo paslaugų kainų nustatymo metodika, teikia paviršinių nuotekų tvarkytojai. Kartu su teikiamais derinti kainų projektais geriamojo vandens tiekėjai ir nuotekų tvarkytojai, paviršinių nuotekų tvarkytojai pateikia kainų projektų pagrindimą ir įmonės veiklos planus. Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija ne vėliau kaip per 2 mėnesius nuo bazinių kainų projekto gavimo dienos suderina kainų projektus. Jeigu pateikti ne visi duomenys ir (arba) dokumentai arba gaunama papildoma

informacija, terminas skaičiuojamas nuo visų duomenų ir (arba) dokumentų ir informacijos pateikimo dienos. Derindama kainų projektus, Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija įvertina investicijų atsipirkimo ir veiklos išlaidų pagrįstumą, taip pat nustato geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų teikimo efektyvumo rodiklius. Valstybinei kainų ir energetikos kontrolės komisijai suderinus bazinių kainų projektus, savivaldybės taryba ne vėliau kaip per 30 kalendorinių dienų nuo bazinių kainų projekto suderinimo dienos nustato geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų bazinės kainas, paviršinių nuotekų tvarkymo paslaugų bazinės kainas, vadovaudamasi šio straipsnio 6 ir 7 dalyse nustatytais kainų nustatymo principais.

10. Kai geriamojo vandens tiekėjų ir nuotekų tvarkytojų, paviršinių nuotekų tvarkytojų veiklos ir (arba) plėtros planai keičiami, geriamojo vandens tiekėjas ir nuotekų tvarkytojas, paviršinių nuotekų tvarkytojas privalo apie tai informuoti Valstybinę kainų ir energetikos kontrolės komisiją. Ši komisija peržiūri geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų, paviršinių nuotekų tvarkymo paslaugų kainas ir, įvertinusi geriamojo vandens tiekėjų ir nuotekų tvarkytojų, paviršinių nuotekų tvarkytojų veiklos ir (arba) plėtros planuose atliktus pakeitimus bei įtaką kainų augimui, priima sprendimą dėl kainų keitimo poreikio. Apie priimtą sprendimą Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija informuoja atitinkamą savivaldybę ir geriamojo vandens tiekėją ir nuotekų tvarkytoją, paviršinių nuotekų tvarkytoją.

11. Pirmaisiais bazinių kainų galiojimo metais taikomos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų kainos, paviršinių nuotekų tvarkymo paslaugų kainos lygios geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų, paviršinių nuotekų tvarkymo paslaugų bazinėms kainoms.

12. Savivaldybių tarybų nustatytos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų bazinės kainos, paviršinių nuotekų tvarkymo paslaugų bazinės kainos perskaičiuojamos kiekvienais metais. Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų perskaičiuotos bazinės kainos, paviršinių nuotekų tvarkymo paslaugų perskaičiuotos bazinės kainos galioja 12 mėnesių nuo šių kainų įsigaliojimo dienos.

13. Geriamojo vandens tiekėjai ir nuotekų tvarkytojai, vadovaudamiesi Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų kainų nustatymo metodika, parengia ir, suderinę su Valstybine kainų ir energetikos kontrolės komisija, teikia savivaldybių taryboms perskaičiuotų geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų bazinių kainų projektą. Paviršinių nuotekų tvarkymo paslaugų perskaičiuotų kainų projektą, vadovaudamiesi Paviršinių nuotekų tvarkymo paslaugų kainų nustatymo metodika, teikia paviršinių nuotekų tvarkytojai. Kartu su teikiamais derinti perskaičiuotų kainų projektais geriamojo vandens tiekėjai ir nuotekų tvarkytojai, paviršinių nuotekų tvarkytojai pateikia kainų projektų pagrindimą. Valstybinė kainų ir energetikos

kontrolės komisija ne vėliau kaip per 2 mėnesius nuo bazinių kainų projekto gavimo dienos suderina perskaičiuotų kainų projektus. Jeigu pateikti ne visi duomenys ir (arba) dokumentai arba gaunama papildomos informacijos, terminas skaičiuojamas nuo visų duomenų ir (arba) dokumentų ir informacijos pateikimo dienos. Valstybinei kainų ir energetikos kontrolės komisijai suderinus geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų perskaičiuotų bazinių kainų projektą, paviršinių nuotekų tvarkymo paslaugų perskaičiuotų bazinių kainų projektą, savivaldybės taryba ne vėliau kaip per 30 kalendorinių dienų nustato geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų perskaičiuotas bazines kainas ir paviršinių nuotekų tvarkymo paslaugų perskaičiuotas bazines kainas.

14. Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija, derindama geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų bazines kainas, kiekvienais metais peržiūrimas geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų kainas, įvertina, ar savivaldybių tarybai nustačius naujas kainas vartotojų mokama suma už paslaugas neviršys 4 procentų vidutinių mėnesio šeimos pajamų. Nustačiusi, kad nustačius naujas paslaugų kainas vartotojų mokama suma už paslaugas viršys 4 procentus vidutinių mėnesio šeimos pajamų, Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija gali pareikalauti, kad geriamojo vandens tiekėjas ir nuotekų tvarkytojas pateiktų planą, kuriame būtų numatyti konkretūs veiksmai, kaip geriamojo vandens tiekėjas ir nuotekų tvarkytojas sumažins sąnaudas, kad už jo teikiamas geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugas vartotojų mokama suma neviršytų 4 procentų vidutinių mėnesio šeimos pajamų. Geriamojo vandens tiekėjai ir nuotekų tvarkytojai tokį planą privalo pateikti Valstybinei kainų ir energetikos kontrolės komisijai ir savivaldybių institucijoms.

15. Jeigu geriamojo vandens tiekėjas ir nuotekų tvarkytojas, paviršinių nuotekų tvarkytojas šio straipsnio 9 ir (arba) 13 dalyse nustatyta tvarka nepateikia derinti Valstybinei kainų ir energetikos kontrolės komisijai geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų bazinių kainų projektų, kiekvienais metais peržiūrimų geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų bazinių kainų projektų, paviršinių nuotekų tvarkymo paslaugų bazinių kainų projektų, kiekvienais metais peržiūrimų paviršinių nuotekų tvarkymo paslaugų bazinių kainų projektų arba savivaldybės taryba šio straipsnio 9 ir (arba) 13 dalyse nustatyta tvarka nenustato geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų bazinių kainų, kiekvienais metais peržiūrimų geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų bazinių kainų, paviršinių nuotekų tvarkymo paslaugų bazinių kainų, kiekvienais metais peržiūrimų paviršinių nuotekų tvarkymo paslaugų bazinių kainų ar nevykdo šio straipsnio 16 dalyje nustatytų reikalavimų, Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija turi teisę inicijuoti geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų bazinių kainų, paviršinių nuotekų tvarkymo paslaugų bazinių kainų apskaičiavimą ir vienašališkai nustatyti geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų

bazinės kainas, paviršinių nuotekų tvarkymo paslaugų bazinės kainas geriamojo vandens tiekėjui ir nuotekų tvarkytojui, paviršinių nuotekų tvarkytojui.

16. Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija kontroliuoja, ar savivaldybių tarybų nustatytos ir geriamojo vandens tiekėjų ir nuotekų tvarkytojų, paviršinių nuotekų tvarkytojų taikomos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų kainos, paviršinių nuotekų tvarkymo paslaugų kainos nustatytos pagal metodiką ir šio straipsnio 6 ir 7 dalyse nustatytus kainų nustatymo principus, taip pat ar kainos padengia geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų teikimo, paviršinių nuotekų tvarkymo paslaugų teikimo ir kitas susijusias būtinąsias sąnaudas. Jeigu savivaldybių tarybos nustato kitokias kainas, negu geriamojo vandens tiekėjai ir nuotekų tvarkytojai, paviršinių nuotekų tvarkytojai suderino su Valstybine kainų ir energetikos kontrolės komisija, Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija turi teisę pareikalauti, kad savivaldybės pateiktų nustatytų geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų kainų, paviršinių nuotekų tvarkymo paslaugų kainų apskaičiavimus. Nustačiusi, kad savivaldybių tarybų nustatytos kainos neatitinka metodikos arba yra nustatytos pažeidžiant šio straipsnio 6 ir 7 dalyse nustatytus kainų nustatymo principus, arba nepadengia geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų teikimo, paviršinių nuotekų tvarkymo paslaugų teikimo ir kitų susijusių būtinųjų sąnaudų, Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija turi teisę pareikalauti, kad savivaldybių tarybos kainų nustatymo pažeidimus per 2 mėnesius pašalintų arba šio įstatymo nustatyta tvarka pateiktų derinti naujas kainas. Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija turi teisę savo sprendimu vienašališkai nustatyti geriamojo vandens tiekėjui ir nuotekų tvarkytojui, paviršinių nuotekų tvarkytojui geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų kainas, paviršinių nuotekų tvarkymo paslaugų kainas, kai savivaldybių tarybos nepašalina kainų nustatymo pažeidimų ilgiau kaip per 2 mėnesius nuo Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos priimto sprendimo, kad tokie pažeidimai padaryti, įsigaliojimo.

17. Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo sprendimo priėmimo dienos praneša geriamojo vandens tiekėjui ir nuotekų tvarkytojui, paviršinių nuotekų tvarkytojui ir savivaldybei apie priimtus sprendimus dėl geriamojo vandens tiekėjų ir nuotekų tvarkytojų tiekiamo geriamojo vandens ir teikiamų nuotekų tvarkymo paslaugų bazinių kainų ir kiekvienais metais perskaičiuotų kainų, paviršinių nuotekų tvarkymo paslaugų bazinių kainų ir kiekvienais metais perskaičiuotų bazinių kainų derinimo.

18. Viešasis geriamojo vandens tiekėjas ir nuotekų tvarkytojas, vykdamas viešąjį geriamojo vandens tiekimą ir (arba) teikiantis nuotekų tvarkymo paslaugas bent vienoje savivaldybės viešojo geriamojo vandens tiekimo teritorijoje, visiems tos pačios kategorijos abonentams ir vartotojams tiekia geriamąjį vandenį ir teikia nuotekų tvarkymo paslaugas vienodomis sąlygomis ir kainomis. Paviršinių nuotekų tvarkytojas visiems tos pačios kategorijos abonentams paslaugas teikia

vienodomis sąlygomis ir kainomis.

19. Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų kainos, paviršinių nuotekų tvarkymo paslaugų kainos, atsižvelgiant į patiriamas sąnaudas, gali būti diferencijuojamos pagal abonentų ir vartotojų kategorijas, pirkimo ir pardavimo vietą, tiekimo ir vartojimo ribą, vartojimo sezoniskumą, išleidžiamų teršalų kiekį, pobūdį ir koncentraciją. Diferencijavimo principai turi būti pagrįsti, objektyvūs, skaidrūs ir nediskriminuojantys.

20. Abonentai ir vartotojai į tam tikras kategorijas skirstomi atsižvelgiant į vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo paslaugų teikimo būdus, atsiskaitymą už suteiktas vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugas (bute ar kitose patalpose, įvade), sezoniskumą.

21. Jeigu geriamojo vandens tiekėjas ir nuotekų tvarkytojas teikia padidėjusios ir savitosios taršos nuotekų valymo paslaugas, šių paslaugų kainai nustatyti geriamojo vandens tiekėjas ir nuotekų tvarkytojas, vadovaudamasis Nuotekų valymo kainos už padidėjusią ir savitąją taršą skaičiavimo tvarkos aprašu, suderinęs su Valstybine kainų ir energetikos kontrolės komisija, pateikia savivaldybės tarybai tvirtinti padidėjusios ir savitosios taršos nuotekų valymo kainos projektą ir jį pagrindžiančius dokumentus. Lėšos, gautos už padidėjusios ir savitosios taršos nuotekų tvarkymo paslaugas, skiriamos naudojamos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtrai ir (arba) nuotekų tvarkymo paslaugų kokybei gerinti.

22. Bazinis nuotekų užterštumas, kurį viršijus konkrečioms abonentams skaičiuojama papildoma kaina už nuotekų valymą, nustatomas Atsiskaitymo už patiektą geriamąjį vandenį ir suteiktas nuotekų tvarkymo paslaugas tvarkos apraše.

23. Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija sprendimus dėl geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų bazinių kainų, paviršinių nuotekų tvarkymo paslaugų bazinių kainų ir kiekvienais metais perskaičiuojamų kainų derinimo skelbia savo interneto svetainėje. Geriamojo vandens tiekėjai ir nuotekų tvarkytojai, paviršinių nuotekų tvarkytojai privalo apie savivaldybių tarybų nustatytas geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų bazines kainas, paviršinių nuotekų tvarkymo paslaugų bazines kainas ir kiekvienais metais perskaičiuojamas kainas viešai (internetu svetainėje) informuoti abonentus ir vartotojus. Kainos įsigalioja ne anksčiau kaip po 30 kalendorinių dienų, kai jas viešai paskelbia geriamojo vandens tiekėjas ir nuotekų tvarkytojas, paviršinių nuotekų tvarkytojas, ir taikomos nuo kito mėnesio (einančio po mėnesio, kai kainos įsigalioja) pirmosios dienos.

35 straipsnis. Atsiskaitymo už patiektą geriamąjį vandenį ir suteiktas nuotekų tvarkymo paslaugas tvarka

1. Abonentai ir vartotojai už geriamojo vandens tiekėjo ir nuotekų tvarkytojo patiektą geriamąjį vandenį atsiskaito pagal pirkimo ir pardavimo vietoje (geriamojo vandens apskaitos

mazguose) įrengtų atsiskaitomųjų geriamojo vandens apskaitos prietaisų rodmenis, jeigu sutartis nenustato ko kita.

2. Karštam vandeniui ruošti patiekto geriamojo vandens kiekis nustatomas pagal pastatą prieš karšto vandens ruošimo įrenginius įrengto atsiskaitomojo geriamojo vandens apskaitos prietaiso rodmenis. Kai geriamasis vanduo tiekiamas karštam vandeniui ruošti daugiabučio namo karšto vandens ruošimo įrenginiuose, geriamojo vandens pirkimo ir pardavimo vieta yra atsiskaitomasis geriamojo vandens apskaitos prietaisas, įrengtas pastate prieš karšto vandens ruošimo įrenginius.

3. Atsiskaitomuosius geriamojo vandens apskaitos prietaisus pirkimo ir pardavimo vietose įrengia ir naudoja geriamojo vandens tiekėjas ir nuotekų tvarkytojas savo lėšomis. Atsiskaitomųjų geriamojo vandens apskaitos prietaisų įsigijimo, įrengimo, eksploatavimo ir patikros sąnaudos įtraukiamos į geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų kainą.

4. Atsiskaityti už geriamąjį vandenį ir suteiktas nuotekų tvarkymo paslaugas daugiabučiuose namuose geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų pirkimo ir pardavimo vieta yra kiekvienas butas ar kita patalpa, išskyrus šio straipsnio 2 ir 6 dalyse numatytus atvejus.

5. Jeigu geriamojo vandens nuostoliai daugiabučiuose namuose susidaro perkant geriamojo vandens tiekimo paslaugas butų savininkams bendrosios dalinės nuosavybės teise priklausančiais tinklais, jie pagal Civilinio kodekso 4.76 ir 4.82 straipsnius turi apmokėti geriamojo vandens tiekėjui ir nuotekų tvarkytojui šio vandens kainą. Tokia butų savininkų pareiga atsirastų tuo atveju, jeigu geriamojo vandens tiekėjas ir nuotekų tvarkytojas įrodytų, kad geriamojo vandens nuostoliai susidaro dėl butų savininkų kaltės.

6. Daugiabučio namo butų ir kitų patalpų savininkai turi teisę pirkimo ir pardavimo vietą pasirinkti įvade, sudarydami rašytinį visų savininkų, kuriems geriamasis vanduo tiekiamas iš to įvado, susitarimą ir tai numatydami sutartyse su geriamojo vandens tiekėju ir nuotekų tvarkytoju. Daugiabučio namo butų ir kitų patalpų savininkai už įvade apskaityto geriamojo vandens kiekį atsiskaito Atsiskaitymo už patiektą geriamąjį vandenį ir suteiktas nuotekų tvarkymo paslaugas tvarkos apraše nustatyta tvarka.

7. Abonentai ir vartotojai, kuriems dėl techninių ar kitų priežasčių nėra galimybės įrengti atsiskaitomųjų geriamojo vandens apskaitos prietaisų, už geriamojo vandens tiekėjo ir nuotekų tvarkytojo patiektą geriamąjį vandenį atsiskaito Geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo viešosios sutarties standartinėse sąlygose nustatyta tvarka.

8. Priimtų tvarkyti nuotekų, išskyrus paviršines nuotekas, kiekis, kai nėra nustatyta tvarka įrengtų atsiskaitomųjų nuotekų apskaitos prietaisų, prilyginamas patiekto geriamojo vandens kiekiui. Atsiskaitomieji nuotekų apskaitos prietaisai įrengiami abonto pageidavimu jo lėšomis arba tais atvejais, kai abonentas per kalendorinius metus daugiau negu pusę patiekto geriamojo

vandens kiekio sunaudoja technologinėms, gamybinėms ar paslaugų teikimo reikmėms ir šis kiekis nepatenka į nuotekas. Abonentams, savo lėšomis įsirengusiems teisės aktų reikalavimus atitinkančias nuotekų apskaitos, nuotekų faktinį užterštumą nustatančias sistemas ir geriamojo vandens tiekėjo ir nuotekų tvarkytojo įgaliotam atstovui šias sistemas patikrinus ir užplombavus bei tai užfiksavus akte, kurį geriamojo vandens tiekėjo ir nuotekų tvarkytojo įgaliotas atstovas pateikia susipažinti ir pasirašyti abonentui, mokestis už nuotekų tvarkymo paslaugas nustatomas vadovaujantis abonentų lėšomis įrengtų nuotekų apskaitos ir faktinį nuotekų užterštumą nustatančių prietaisų duomenimis.

9. Abonentas ir vartotojas, kuriems pagal šio straipsnio 8 dalį gali būti įrengtas atsiskaitomasis nuotekų apskaitos prietaisas, pageidaujantys už geriamojo vandens tiekėjo ir nuotekų tvarkytojo suteiktas nuotekų tvarkymo paslaugas atsiskaityti pagal faktiškai išleidžiamą nuotekų kiekį, Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros naudojimo ir priežiūros taisyklėse nustatyta tvarka geriamojo vandens tiekėjui ir nuotekų tvarkytojui teikia prašymą įrengti atsiskaitomąjį nuotekų apskaitos prietaisą, kad už nuotekų tvarkymo paslaugas būtų galima atsiskaityti pagal jo rodmenis. Daugiabučiuose namuose ir kituose gyvenamuosiuose pastatuose atsiskaitomieji nuotekų apskaitos prietaisai neįrengiami, o jeigu yra įrengti, atsiskaitymui nenaudojami, jeigu abonentai arba vartotojai ir geriamojo vandens tiekėjas ir nuotekų tvarkytojas sutartyje nesusitaria kitaip.

10. Geriamojo vandens tiekėjas ir nuotekų tvarkytojas turi teisę ties nuotekų atidavimo riba įrengti atsiskaitomąjį nuotekų apskaitos prietaisą ir už nuotekų tvarkymo paslaugas reikalauti atsiskaityti pagal jo rodmenis, kai iš esmės skiriasi suvartojamo geriamojo vandens ir išleidžiamų nuotekų kiekiai.

11. Atsiskaitomuosius nuotekų apskaitos prietaisus įrengia geriamojo vandens tiekėjas ir nuotekų tvarkytojas savo lėšomis (išskyrus šio straipsnio 8 dalyje nurodytą atvejį, kai nuotekų apskaitos prietaisas įrengiamas abonto pageidavimu). Atsiskaitomųjų nuotekų apskaitos prietaisų įsigijimo, įrengimo, eksploatavimo ir patikros sąnaudos įtraukiamos į geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų kainą.

12. Geriamojo vandens tiekėjas ir nuotekų tvarkytojas privalo sudaryti galimybę abonentams ir vartotojams už jiems patiektą geriamąjį vandenį ir suteiktas nuotekų tvarkymo paslaugas atsiskaityti Atsiskaitymo už patiektą geriamąjį vandenį ir suteiktas nuotekų tvarkymo paslaugas tvarkos apraše nustatytais atsiskaitymo būdais (bankuose, kitose įmokas priimančiose įstaigose ir įmonėse, internetu, tiesioginiu debetu, pagal bendrąją atsiskaitomąją knygelę ar jos elektroninį atitikmenį arba kitaip). Atsiskaitymo būdą pasirenka abonentas ir vartotojas.

13. Atsiskaitymo už patiektą geriamąjį vandenį ir suteiktas nuotekų (įskaitant paviršines nuotekas) tvarkymo paslaugas sąlygos nustatomos Atsiskaitymo už patiektą geriamąjį vandenį ir

suteiktas nuotekų tvarkymo paslaugas tvarkos apraše.

14. Priimtų tvarkyti paviršinių nuotekų kiekis nustatomas Paviršinių nuotekų tvarkymo reglamente nustatyta tvarka.

DEVINTASIS SKIRSNIS

INFORMACIJOS TEIKIMAS VISUOMENEI, VALSTYBĖS IR SAVIVALDYBIŲ INSTITUCIJOMS

36 straipsnis. Informacijos teikimas visuomenei, valstybės ir savivaldybių institucijoms

1. Informacija apie geriamojo vandens tiekėją ir nuotekų tvarkytoją, paviršinių nuotekų tvarkytoją, tiekiamo geriamojo vandens ir teikiamų nuotekų tvarkymo paslaugų kokybę, paviršinių nuotekų tvarkymą, paslaugų teikimo sąlygas ir numatomus sutarčių sąlygų pakeitimus, sistemų eksploatavimą, modernizavimą, plėtrą, renovaciją, investicijas į sistemos plėtrą ir renovaciją, paslaugų kainas ir tarifus, jų struktūrą yra vieša, skelbiama savivaldybių, geriamojo vandens tiekėjų ir nuotekų tvarkytojų, paviršinių nuotekų tvarkytojų interneto svetainėse. Savivaldybių, geriamojo vandens tiekėjų ir nuotekų tvarkytojų, paviršinių nuotekų tvarkytojų interneto svetainėse skelbiama informacija atnaujinama esant pasikeitimams, bet ne rečiau kaip kartą per metus.

2. Geriamojo vandens tiekėjų ir nuotekų tvarkytojų informacija apie šiuo įstatymu reglamentuojamą licencijuojamą veiklą ar veiklą, kurios kainos reguliuojamos, yra vieša. Paviršinių nuotekų tvarkytojų informacija apie veiklą, kurios kainos reguliuojamos, yra vieša. Valstybės ir savivaldybių institucijos turi teisę gauti iš geriamojo vandens tiekėjų ir nuotekų tvarkytojų, paviršinių nuotekų tvarkytojų visus finansinės atskaitomybės, kitus dokumentus ir informaciją, reikalingą teisės aktų nustatytoms pareigoms vykdyti.

3. Keičiantis geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo paslaugų teikimo kainoms, paviršinių nuotekų tvarkymo paslaugų kainoms, geriamojo vandens tiekėjai ir nuotekų tvarkytojai, paviršinių nuotekų tvarkytojai viešai (interneto svetainėje, regioninėje spaudoje ar kituose šaltiniuose) informuoja abonentus ir vartotojus apie pasikeitusias ir nustatytas kainas.

4. Abonentų ir vartotojų teises ginančios institucijos teisės aktų nustatyta tvarka turi teisę gauti iš geriamojo vandens tiekėjų ir nuotekų tvarkytojų, paviršinių nuotekų tvarkytojų informaciją, reikalingą abonentų ir vartotojų teisėms ginti.

DEŠIMTASIS SKIRSNIS

GINČŲ IR SKUNDŲ NAGRINĖJIMAS. BAUDŲ SKYRIMO TVARKA

37 straipsnis. Ginčus ir skundus nagrinėjančios institucijos

1. Ginčus, kylančius iš sutartinių santykių, išankstinio privalomo ginčų sprendimo ne teisme tvarka tarp geriamojo vandens tiekėjų ir nuotekų tvarkytojų, abonentų ir vartotojų dėl geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų kainų, paviršinių nuotekų tvarkymo paslaugų kainų, nuotekų transportavimo paslaugų kainų, laikino atjungimo nuo (prijungimo prie) geriamojo vandens tiekimo tinklų paslaugų kainų ir jų taikymo nagrinėja Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija.

2. Abonentų ir vartotojų skundus nagrinėja šios institucijos:

1) Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba – abonentų ir vartotojų skundus dėl abonentams ir vartotojams tiekiamo geriamojo vandens saugos ir kokybės reikalavimų;

2) Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba – vartotojų skundus dėl geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo sutarčių nesąžiningų sąlygų taikymo, geriamojo vandens apskaitos, vandentiekio avarijų, geriamojo vandens tiekimo nutraukimo, sustabdymo ar ribojimo ir sąskaitų pateikimo;

3) savivaldybių institucijos – abonentų ir vartotojų skundus dėl geriamojo vandens išgavimo, tiekimo, paviršinių nuotekų tvarkymo ir nuotekų tvarkymo paslaugų teikimo organizavimo ir koordinavimo, geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros objektų, būtinų viešajam geriamojo vandens tiekimui ir (arba) nuotekų tvarkymui, perdavimo ar naudojimo šiame įstatyme nurodytais būdais organizavimo.

3. Ginčai ir skundai nagrinėjami Lietuvos Respublikos vartotojų teisių apsaugos įstatyme ir Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatyme nustatyta tvarka.

38 straipsnis. Baudos ir jų skyrimo tvarka

1. Geriamojo vandens tiekėjams ir nuotekų tvarkytojams už vykdant licencijuojamą veiklą padarytus pažeidimus, kurie per Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos nustatytą protingą laikotarpį nebuvo pašalinti, siekiant užtikrinti atitiktį teisės aktų nustatytoms licencijuojamos veiklos sąlygoms, Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija skiria baudas:

1) už viešai privalomos skelbti informacijos apie šiuo įstatymu reglamentuojamą licencijuojamą veiklą nepaskelbimą, už teisės aktuose nustatytos informacijos nepateikimą šio įstatymo 36 straipsnyje nurodytiems asmenims, už neteisingos ar ne visos informacijos pateikimą – nuo dviejų šimtų aštuoniasdešimt devynių eurų iki 0,5 procento geriamojo vandens tiekėjo ir nuotekų tvarkytojo metinių licencijuojamos veiklos pajamų, gautų praėjusiais finansiniais metais, dydžio;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XII-1312](#), 2014-11-06, paskelbta TAR 2014-11-14, i. k. 2014-16875

2) už Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos įpareigojimų (nurodymų) nutraukti neteisėtą veiklą, pakeisti naudojamą apskaitos atskyrimo ir sąnaudų paskirstymo sistemą, už geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų kokybės reikalavimų pažeidimus – nuo dviejų šimtų aštuoniasdešimt devynių eurų iki 1 procento geriamojo vandens tiekėjo ir nuotekų tvarkytojo metinių licencijuojamos veiklos pajamų, gautų praėjusiais finansiniais metais, dydžio;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XII-1312](#), 2014-11-06, paskelbta TAR 2014-11-14, i. k. 2014-16875

3) už veiklos saugumo, efektyvumo, patikimumo, nediskriminavimo principų pažeidimą – nuo dviejų šimtų aštuoniasdešimt devynių eurų iki 2 procentų geriamojo vandens tiekėjo ir nuotekų tvarkytojo metinių licencijuojamos veiklos pajamų, gautų praėjusiais finansiniais metais, dydžio.

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XII-1312](#), 2014-11-06, paskelbta TAR 2014-11-14, i. k. 2014-16875

2. Baudos nepriskiriamos būtinosioms sąnaudoms ir neįskaičiuojamos į geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų kainas.

3. Asmenims, vykdantiems geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo veiklą neturint geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo licencijos, skiriama bauda nuo dviejų šimtų aštuoniasdešimt devynių eurų iki 1 procento geriamojo vandens tiekėjo ir nuotekų tvarkytojo metinių veiklos pajamų, gautų praėjusiais finansiniais metais, dydžio. Sprendimą skirti baudą priima Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XII-1312](#), 2014-11-06, paskelbta TAR 2014-11-14, i. k. 2014-16875

4. Geriamojo vandens tiekėjams ir nuotekų tvarkytojams skiriamos baudos diferencijuojamos atsižvelgiant į:

1) pažeidimo pavojingumą;

2) pažeidimo trukmę;

3) pažeidimo sukeltas pasekmes;

4) geriamojo vandens tiekėjo ir nuotekų tvarkytojo atsakomybę lengvinančias ar sunkinančias aplinkybes.

5. Atsakomybę lengvinančiomis aplinkybėmis laikoma tai, kad pažeidimą padaręs geriamojo vandens tiekėjas ir nuotekų tvarkytojas savo noru užkirto kelią žalingoms pažeidimo pasekmėms, padėjo atskleisti pažeidimo aplinkybes, nedelsdamas ėmėsi priemonių pažeidimui pašalinti.

6. Atsakomybę sunkinančiomis aplinkybėmis laikoma tai, kad geriamojo vandens tiekėjas ir nuotekų tvarkytojas kliudė nustatyti pažeidimo aplinkybes, slėpė įvykdytą pažeidimą, tęsė pažeidimą nepaisydamas Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos nurodymo nutraukti

neteisėtą veiklą arba įvykdė pažeidimą, dėl kurio geriamojo vandens tiekėjas ir nuotekų tvarkytojas buvo baustas bauda.

7. Skiriamos baudos dydis nustatomas įvertinus šio straipsnio 4 dalies 1, 2 ir 3 punktuose nurodytas aplinkybes. Jeigu yra atsakomybę lengvinančių ir sunkinančių aplinkybių, baudos dydis nustatomas atsižvelgiant į jų kiekį ir reikšmingumą.

8. Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija, priėmusi sprendimą svarstyti baudos skyrimo klausimą, privalo per 5 darbo dienas informuoti geriamojo vandens tiekėją ir nuotekų tvarkytoją, kuriam baudos skyrimo klausimas bus svarstomas, ir nurodyti baudos skyrimo klausimo svarstymo datą.

9. Nustatant baudos skyrimo svarstymo datą, geriamojo vandens tiekėjui ir nuotekų tvarkytojui turi būti suteikta teisė pateikti paaiškinimus ne trumpiau kaip per 14 darbo dienų iki baudos skyrimo klausimo svarstymo datos.

10. Valstybinei kainų ir energetikos kontrolės komisijai svarstant baudos skyrimo klausimą dalyvauja geriamojo vandens tiekėjo ir nuotekų tvarkytojo, kuris įtariamas padaręs pažeidimą ir kuriam gali būti skiriama bauda, vadovas ir (ar) jo įgaliotas atstovas, kurie turi teisę būti išklausyti ir pasiaiškinti. Jeigu šie asmenys nedalyvauja, baudos skyrimo klausimas gali būti išnagrinėtas tik tais atvejais, kai yra duomenų, kad jiems laiku pranešta apie šio klausimo nagrinėjimo vietą, laiką ir negautas prašymas atidėti klausimo nagrinėjimą. Kai yra gautas prašymas atidėti klausimo nagrinėjimą, klausimas gali būti išnagrinėtas nedalyvaujant asmeniui, jeigu Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija, pripažinusi neatvykimo į posėdį, kuriame bus nagrinėjamas klausimas, priežastis nesvarbiomis, atmeta asmens prašymą atidėti klausimo nagrinėjimą. Baudų skyrimo klausimai svarstomi, pažeidimų tyrimo procedūros vykdomos Baudų skyrimo taisyklėse nustatyta tvarka.

11. Sprendimas dėl baudos skyrimo turi būti priimtas per 6 mėnesius nuo pažeidimo nustatymo dienos. Už pažeidimus, nuo kurių padarymo dienos praėjo daugiau kaip penkeri metai, baudos negali būti skiriamos.

12. Už tą patį pažeidimą gali būti skiriama tik viena bauda. Baudos skyrimas neatleidžia nuo pareigos, už kurios nevykdymą paskirta bauda, vykdymo.

13. Sprendimas skirti baudą Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka ir sąlygomis gali būti skundžiamas teismui.

14. Sprendimas dėl baudos skyrimo įsigalioja po 30 kalendorinių dienų nuo sprendimo priėmimo dienos, jeigu per tą laikotarpį įstatymų nustatyta tvarka sprendimas nebuvo apskųstas teismui.

15. Įsigaliojus sprendimui skirti baudą, paskirta bauda į valstybės biudžetą sumokama per 30 kalendorinių dienų.

16. Sprendimas skirti baudą yra vykdomasis dokumentas. Sprendimas vykdomas Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso nustatyta tvarka.

17. Skundą dėl sprendimo skirti baudą nagrinėjantis teismas, atsižvelgdamas į atsakomybę lengvinančias ir kitas aplinkybes (dėl kurių atitinkama bauda geriamojo vandens tiekėjui ir nuotekų tvarkytojui, pažeidusiam šio įstatymo nuostatas, būtų akivaizdžiai per didelė, nes būtų neproporcinga padarytam teisės pažeidimui ir dėl to neteisinga), vadovaudamasis teisingumo, protingumo kriterijais, turi teisę skirti mažesnę baudą.

18. Jeigu šio straipsnio 1 dalyje nurodyti pažeidimai nepadarė esminės žalos šiuo įstatymu saugomiems interesams arba padaryta žala labai nežymi ir pažeidimu nepadaryta esminės žalos žmonių sveikatai ir aplinkai arba padaryta žala labai nežymi, licencijos turėtojas nutraukė teisę pažeidžiančius veiksmus, pašalino teisę pažeidžiančių veiksmų padarinius ir atlygino žalą, bauda, vadovaujantis teisingumo ir protingumo kriterijais ir šio straipsnio 4 dalies 4 punkto nuostatomis, asmenims, vykdančiams geriamojo vandens tiekimą ir (arba) nuotekų tvarkymą, gali būti neskiriama, o apsiribojama rašytine pastaba.

VIENUOLIKTASIS SKIRSNIS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

39 straipsnis. Geriamojo vandens tiekėjų ir nuotekų tvarkytojų, paviršinių nuotekų tvarkytojų privatizavimas

1. Nuosavybės teise valstybei ar savivaldybei priklausančios geriamojo vandens tiekėjai ir nuotekų tvarkytojai, paviršinių nuotekų tvarkytojai negali būti privatizuojami.

2. Nuosavybės teise valstybei ar savivaldybei priklausančios geriamojo vandens tiekėjai ir nuotekų tvarkytojai, paviršinių nuotekų tvarkytojai negali būti perduodami valdyti koncesijos pagrindais.

TAR pastaba. 39 straipsnis įsigalioja 2014-06-18.

40 straipsnis. Atsakomybė

Asmenys, pažeidę šio įstatymo reikalavimus, atsako įstatymų nustatyta tvarka.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

RESPUBLIKOS PREZIDENTAS

VALDAS ADAMKUS

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-1246](#), 2010-12-22, Žin., 2010, Nr. 157-7978 (2010-12-31), i. k. 1101010ISTA0XI-1246

Lietuvos Respublikos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo 5, 9 ir 12 straipsnių pakeitimo įstatymas

2.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XII-939](#), 2014-06-12, paskelbta TAR 2014-06-17, i. k. 2014-07685

Lietuvos Respublikos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo Nr. X-764 pakeitimo įstatymas

3.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XII-1312](#), 2014-11-06, paskelbta TAR 2014-11-14, i. k. 2014-16875

Lietuvos Respublikos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo Nr. X-764 38 straipsnio pakeitimo įstatymas